

RAPORT
O STANIE SANITARNO-HIGIENICZNYM
POWIATU BARTOSZYCKIEGO
ZA 2023 ROK

Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna
w Bartoszycach

Spis treści:

I. Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2023 r.....	5
II. Nadzór nad warunkami sanitarno-higienicznymi.....	6
1. Sekcja Epidemiologii.....	6
1.1 Nadzór nad chorobami zakaźnymi.....	6
1.2 Nadzór nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą.....	17
1.3 Nadzór nad wykonawstwem szczepień ochronnych.....	18
2. Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku.....	24
2.1 Zakłady żywności, żywienia oraz obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością.....	25
2.2 Zatrucia pokarmowe.....	26
2.3 System RASFF.....	26
2.4 Bezpieczeństwo grzybów.....	27
2.5 Monitoring i urzędowa kontrola żywności.....	27
2.6 Wnioski konsumentów o interwencje.....	27
3. Sekcja Higieny Komunalnej.....	28
3.1 Nadzór nad jakością zdrowotną wody.....	28
3.1.1 Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi.....	29
3.1.2 Ciepła woda użytkowa.....	31
3.1.3 Woda wykorzystywana do rekreacji wodnej.....	32
3.2 Obiekty użyteczności publicznej.....	32
3.3 Interwencje.....	36
3.4 Imprezy masowe.....	36
3.5 Ekshumacje.....	37
4. Sekcja Higieny Pracy.....	37
4.1 Nadzór nad warunkami higienicznymi i zdrowotnymi w środowisku pracy.....	37
4.2 Przekroczenia normatywów higienicznych NDN/NDS.....	38
4.3 Zakłady o szczególnym zagrożeniu.....	38
4.4 Choroby zawodowe.....	39
4.5 Nadzór w zakresie zagrożeń zdrowia publicznego.....	39
4.5.1 Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne.....	39
4.5.2 Nadzór nad prekursorami narkotyków kat. 2 i 3.....	39
4.5.3 Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami.....	40

4.5.4 Nadzór nad produktami biobójczymi.....	40
4.5.5 Nadzór nad detergentami.....	40
4.5.6 Nadzór nad produktami kosmetycznymi.....	40
5. Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.....	41
5.1 Działalność nadzorowa.....	41
5.2 Uczestnictwo w dopuszczeniu do użytkowania obiektów.....	41
5.3 Zestawienie opiniowanych przedsięwzięć	43
5.4 Uzgadnianie dokumentacji projektowej.....	47
5.5 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.....	48
5.6 Projekty decyzji o warunkach zabudowy.....	49
6. Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży.....	50
6.1 Działalność nadzorowa.....	50
6.2 Higiena procesu nauczania.....	51
6.3 Zaplecze sanitarne placówek dla dzieci i młodzieży oraz warunki do utrzymania higieny osobistej.....	52
6.4 Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.....	52
6.5 Nadzór nad sezonowymi ośrodkami wypoczynku dzieci i młodzieży.....	52
6.6 Podsumowanie.....	53
7. Sekcja Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej.....	53
7.1 Realizacja ogólnopolskich interwencji programowych na terenie powiatu.....	54
7.2 Realizacja interwencji nieprogramowych na terenie powiatu.....	54
7.3 Współpraca na poziomie powiatowym w zakresie działalności promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej.....	56
III. Spis tabel.....	57

Szanowni Państwo

Zapraszam Państwa do zapoznania się z kolejnym raportem o stanie sanitarnym i sytuacji epidemiologicznej powiatu bartoszyckiego. Przedstawiony dokument zobrazuje Państwu działania podejmowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną w minionym roku.

Tak jak w ubiegłych latach, nasz cel – ochrona zdrowia publicznego - pozostaje niezmienny. Realizujemy go poprzez sprawowanie bieżącego i zapobiegawczego nadzoru. Sprawujemy stały nadzór nad miejscami pracy, nauczania i wychowania, a także wypoczynku i rekreacji, placówkami medycznymi czy lokalami gastronomicznymi. Wyniki przeprowadzonych przez nas kontroli sanitarnych często są poparte wynikami badań laboratoryjnych. Monitorujemy między innymi jakość żywności oraz jakość wody przeznaczonej do spożycia.

Istotną rolę w realizowaniu zadań zdrowia publicznego pełnią działania edukacyjne. Aktywne promowanie zdrowego stylu życia, szczepień ochronnych, zasad higieny i racjonalnego żywienia przyczynia się do kształtowania odpowiednich postaw i zachowań prozdrowotnych.

Jestem przekonana, że przedstawiony raport przybliży Państwu szereg realizowanych działań, jakie na rzecz zdrowia publicznego wykonuje Państwowa Inspekcja Sanitarna. Mam nadzieję, że przyczyni się on także do podejmowania decyzji, które wpłyną na dalszą poprawę warunków życia i bezpieczeństwa mieszkańców naszego powiatu. Pełny tekst raportu mogą Państwo znaleźć na naszej stronie internetowej: <https://www.gov.pl/web/psse-bartoszyce>

*Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Bartoszycach
Mirosława Tabaka*

I. Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2023 r.

W 2023 r. pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bartoszycach znajdowało się 1457 obiektów. Ogółem przeprowadzono 779 kontroli sanitarnych. Pobrano do badania 360 próbek. Wystawiono 227 decyzji merytorycznych i 145 decyzji płatniczych na kwotę 19.631,28 zł. Nałożono 28 mandatów karnych na kwotę 5.400 zł. Odnotowano 973 zgłoszenia zachorowań na choroby zakaźne, przeprowadzono 981 dochodzeń epidemiologicznych. Wpłynęło 38 wniosków z prośbą o interwencję, z czego 15 uznano za zasadne.

Tabela nr 1 „Zestawienie działalności kontrolnej PSSE w Bartoszycach w latach 2022-2023”

	2022	2023
Obiekty pod nadzorem	1477	1457
Kontrole	694	779
Decyzje merytoryczne	232	227
Decyzje płatnicze/kwota	157/14.241 zł	145/19.631,28 zł
Mandaty karne/kwota	26/5.900 zł	28/5.400 zł
Zgłoszenia zachorowań chorób zakaźnych	3756	973
Dochodzenia epidemiologiczne	7190	981
Pobrane próby do badania	374	360
Wnioski z prośbą o interwencję	26	38
Prośby o interwencje zasadne	11	15
Liczba odwołań od wydanych decyzji	0	1
Liczba odwołań zasadnych	0	1
Kary pieniężne/kwota	0	2/1.300 zł

II. Nadzór nad warunkami sanitarno-higienicznymi

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bartoszycach realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska,
- higieny pracy w zakładach pracy,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- higieny wypoczynku i rekreacji,
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
- higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne

- w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Wykonywanie zadań polega na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także na prowadzeniu działalności oświatowo-zdrowotnej.

Poniżej opisano wybrane działania zasługujące na szczególną uwagę, spośród wielu zadań inspekcji sanitarnej, mające wpływ na bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców powiatu.

1. Sekcja Epidemiologii

Jednym z najważniejszych zadań Sekcji Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bartoszycach jest prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych na podstawie prowadzonego rejestru chorób zakaźnych i zakażeń zgłaszanych przez podmioty lecznicze oraz dokonywanie analiz i ocen epidemiologicznych. Zakres działania Oddziału Przeciwepidemicznego obejmuje: prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych w celu ustalenia źródła zakażenia, podejmowanie działań przeciwepidemicznych mających na celu przerwanie dróg szerzenia się zakażenia, dystrybucję preparatów szczepionkowych, przeznaczonych do uodporniania populacji, zgodnie z aktualnym programem szczepień ochronnych a także prowadzenie nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi i technicznymi pomieszczeń w szpitalach, przychodniach, praktykach lekarskich, pielęgniarskich oraz praktykach zawodowych fizjoterapeutów.

1.1 Nadzór nad chorobami zakaźnymi

W 2023 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Bartoszycach w dalszym ciągu zmagająca się z trwającą epidemią COVID-19, jednak w porównaniu z rokiem 2022 zachorowań odnotowano zdecydowanie mniej.

Rejestracja przypadków podejrzeń i rozpoznań zakażeń, chorób zakaźnych i zgonów z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej w 2023 roku, tak jak w latach ubiegłych, prowadzona była na podstawie zgłoszeń przekazywanych Państwowej Inspekcji Sanitarnej przez lekarzy i diagnostów laboratoryjnych, w oparciu o art. 27 i art. 29 Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Każde zgłoszenie było

weryfikowane i klasyfikowane wg. obowiązujących definicji przypadków chorób zakaźnych opracowanych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego. Rejestracja przypadków zakażeń i chorób zakaźnych służy przede wszystkim monitorowaniu zachorowalności na choroby zakaźne, co pozwala na ocenę bieżącej sytuacji epidemiologicznej na terenie powiatu bartoszyckiego. Nie zaobserwowano wzrostu zachorowań na choroby zakaźne w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy i dużym napływem uchodźców.

W naszym powiecie, w 2023 roku zarejestrowano 973 podejrzeń/zachorowań na choroby zakaźne, zakażenia i zatrucia (rok 2022 - 3756 osób). Wśród tych zachorowań aż 428 osób zachorowało na COVID-19 (rok 2022 - 3285 osób). W analizowanym roku zarejestrowano 3 zgony z powodu zakażeń i chorób zakaźnych (rok 2022 - 32 zgony). W 2023 r. potrzebę hospitalizacji wykazywały 142 osoby, w tym 28 osób z powodu covid-19. Pracownicy sekcji epidemiologii w 2023 roku przeprowadzili 991 dochodzeń epidemiologicznych (rok 2022 - 7190).

Od kilkunastu lat w powiecie bartoszyckim nie rejestruje się zachorowań na: błonicę, odrę, poliomyelitis, tężec i wściekliznę u ludzi, jednak obecna sytuacja związana z napływem do Polski uchodźców z Ukrainy uzasadnia wzmożenie nadzoru epidemiologicznego w odniesieniu do chorób objętych przez WHO programem eradykacji i eliminacji chorób zakaźnych takich jak odra czy różyczka, ponieważ Ukraina to jeden z najsłabiej zaszczepionych krajów w Europie.

Roczną sytuację epidemiologiczną na terenie działania PPIS w Bartoszycach przedstawiają tabele w załączeniu: tabela nr 4 „Analiza porównawcza zachorowań oraz podejrzeń zachorowań na gripę w latach 2022-2023 w powiecie bartoszyckim”, tabela nr 5 „Liczba zachorowań i zapadalność na wybrane choroby zakaźne w powiecie bartoszyckim w latach 2022-2023”, tabela nr 6 „Liczba zachorowań i zapadalność na wybrane choroby zakaźne w powiecie bartoszyckim i w Polsce w latach 2022-2023”.

Do wyliczenia współczynników zapadalności przyjęto następujące liczby ludności powiatu bartoszyckiego (wg GUS):

- ✓ rok 2021 – 53830 mieszkańców, dzieci do lat 2 – 802 (stan na 31.12.2021 r.)
- ✓ rok 2022 – 53220 mieszkańców, dzieci do lat 2 – 758 (stan na 31.12.2022 r.)
- ✓ rok 2023- 52919 mieszkańców, dzieci do lat 2 - 702 (stan na 30.06.2023 r.)

1. Zakażenie SARS -CoV-2 (Covid-19)

COVID-19 jest ostrą chorobą zakaźną wywołaną przez wirusa SARS-CoV-2. Po raz pierwszy została rozpoznana w mieście Wuhan w prowincji Hube w Chinach w 2019 roku. Choroba szybko zaczęła się rozprzestrzeniać na wszystkie kontynenty, 11 marca 2020 roku Światowa Organizacja Zdrowia ogłosiła pandemię. W Polsce stan epidemii na obszarze całego kraju został wprowadzony 20 marca 2020 roku. Pierwszy przypadek zakażenia SARS-CoV-2 w Polsce został potwierdzony 4 marca 2020 roku, a w powiecie bartoszyckim 5 sierpnia 2020 roku. Natomiast od dnia 27 grudnia 2020 roku rozpoczął się w Polsce proces szczepień przeciwko COVID-19.

Dane epidemiologiczne dotyczące liczby zachorowań, hospitalizacji oraz zgonów z powodu COVID-19 w latach 2021, 2022 i 2023 na terenie powiatu bartoszyckiego zostały przedstawione w formie tabelarycznej.

Tabela nr 2 „Liczba zachorowań, hospitalizacji oraz zgonów z powodu Covid-19 w powiecie bartoszyckim w 2021 roku”

Miesiąc	Liczba zachorowań na Covid-19	Liczba osób hospitalizowanych	Zgony
Styczeń	552	48	24
Luty	910	51	17
Marzec	1248	31	40
Kwiecień	428	13	17
Maj	41	5	3
Czerwiec	4	0	0
Lipiec	2	0	0
Sierpień	4	0	0
Wrzesień	14	0	0
Październik	37	4	0
Listopad	353	29	1
Grudzień	788	63	27
Ogółem	4381	244	129

Tabela nr 3 „Liczba zachorowań, hospitalizacji oraz zgonów z powodu Covid-19 w powiecie bartoszyckim w latach 2022 roku”

Miesiąc	Liczba zachorowań na Covid-19	Liczba osób hospitalizowanych	Zgony
Styczeń	1053	42	10
Luty	1053	58	10
Marzec	421	25	6
Kwiecień	38	4	1
Maj	16	3	0
Czerwiec	5	0	0
Lipiec	76	9	0
Sierpień	213	28	2
Wrzesień	261	14	1
Październik	115	10	0
Listopad	13	2	0
Grudzień	21	4	0
Ogółem	3285	199	30

Tabela nr 4 „Liczba zachorowań, hospitalizacji oraz zgonów z powodu Covid-19 w powiecie bartoszyckim w latach 2023 roku”

Miesiąc	Liczba zachorowań na Covid-19	Liczba osób hospitalizowanych	Zgony
Styczeń	9	2	0
Luty	36	2	0
Marzec	146	13	0
Kwiecień	31	2	0

Maj	1	0	0
Czerwiec	0	0	0
Lipiec	0	0	0
Sierpień	0	0	0
Wrzesień	0	0	0
Październik	12	1	0
Listopad	83	3	0
Grudzień	110	5	0
Ogółem	428	28	0

Jak widać na załączonych wyżej tabelach z roku na rok w powiecie bartoszyckim obserwuje się spadek zachorowań na covid-19. W 2023 roku na terenie powiatu bartoszyckiego odnotowano tylko 428 przypadków zachorowań w związku z zakażeniem SARS-CoV-2, zapadalność wynosiła 808,78/100000, w 28 przypadkach osoby wymagały hospitalizacji, nie odnotowano zgonów z powodu Covid-19.

2. Grypa

Grypa to ostra wirusowa choroba zakaźna układu oddechowego, którą może spowodować jeden z trzech typów wirusa: A, B lub C. Wirusy grypy typu A i B odpowiadają za epidemiczny wzrost zachorowań, natomiast wirus grypy typu C wywołuje sporadyczne zachorowania, zwykle o przebiegu łagodnym. Powikłania grypy, głównie ze strony układu oddechowego i układu krążenia, mogą prowadzić do poważnych konsekwencji zdrowotnych, ze zgonem włącznie.

W 2023 roku współczynnik zapadalności na grypę, rozumiany jako liczba nowych przypadków zachorowań na grypę oraz zachorowania grypopodobne, przypadająca na 100 000 mieszkańców na terenie powiatu bartoszyckiego, wyniósł 5000,09. Informacje o liczbie zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę i infekcje grypopodobne zbierane były do dnia 30 czerwca 2023 roku w postaci sprawozdań MZ-55 przesyłanych przez POZ do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bartoszycach. Epidemiologiczna definicja grypy, podana w ww. formularzu pozwalała na wykazanie w sprawozdaniu wszystkich ostrych infekcji układu oddechowego, niezależnie od etiologii a nie tylko przypadków grypy lub zachorowań grypopodobnych. W związku ze zniesieniem obowiązku składania przez placówki medyczne do PPIS w Bartoszycach MZ-55, od 1 lipca 2023 roku Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Bartoszycach rejestrowała tylko przypadki grypy potwierdzone szybkim testem antygenowym lub potwierdzone badaniem laboratoryjnym PCR. W okresie 01.07- 31.12.2023 r. zarejestrowano 20 przypadków zachorowań na grypę potwierdzonych szybkim testem antygenowym oraz potwierdzonych laboratoryjnie 5 przypadków grypy A (wywołane wirusem grypy typu AH1N1) oraz 1 grypę B. W roku 2023 w powiecie bartoszyckim z powodu grypy 6 osób wymagało hospitalizacji. Zgonów z powodu grypy nie odnotowano.

Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Bartoszycach, tak jak w poprzednich latach, uczestniczy w Krajowym Programie SENTINEL w ramach, którego sprawowany jest nadzór nad grypą umożliwiający lekarzom uzyskanie laboratoryjnego potwierdzenia, klinicznego rozpoznania grypy u swoich pacjentów. Jednakże głównym założeniem Programu SENTINEL jest uzyskanie informacji o szczepach wirusa odpowiedzialnych za zachorowania w określonym sezonie epidemicznym, w celu potwierdzenia właściwego składu szczepionki.

Najskuteczniejszą metodą uniknięcia zachorowania na grypę i związane z nią powikłania jest profilaktyka corocznego szczepienia. Szczepieniami przeciwko grypie powinny zostać objęte w szczególności osoby zaliczane do grup zwiększonego ryzyka zachorowania na grypę, tj. dzieci i osoby z obniżonym poziomem odporności, (osoby przewlekle chore, osoby leczone immunosupresyjnie, osoby z chorobami układu odpornościowego, chronicznymi chorobami układu oddechowego, nerek, wątroby) oraz pracownicy opieki zdrowotnej. Pomimo, iż szczepienia przeciw grypie są jedyną i najbezpieczniejszą metodą profilaktyki przeciw tej chorobie oraz jej powikłaniom, i pomimo udowodnionej skuteczności, także powszechnej dostępności na rynku szczepionek przeciwko grypie sezonowej w roku 2023 zaszczepiło się tylko 3,8% populacji powiatu bartoszyckiego (2008 osób – tabela nr 7). Sezon zachorowalności na grypę rozpoczyna się w okresie jesienno - zimowym, zaś nasila się na początku roku kalendarzowego w miesiącach styczeń - luty.

3. RSV

RSV (respiratory syncytial virus) czyli syncytialny wirus oddechowy należy do grupy wirusów wywołujących zakażenia dróg oddechowych człowieka (pneumowirusów). Nazwa pochodzi od specyficznego namnażania się wirusa w komórkach układu oddechowego. Zakażone sąsiednie komórki zlewają się w duże struktury tzw. syncytia.

Zakażenia RSV mają charakter sezonowy. W Polsce i w innych krajach klimatu umiarkowanego sezon zakażeń trwa zwykle od jesieni do wiosny. Szczyt zachorowań występuje najczęściej w styczniu i lutym. Do zakażenia dochodzi głównie drogą kropelkową (przez kaszel, kichanie). Ponieważ wirus może przeżyć przez kilka godzin na skórze (np. na skórze rąk) i różnych powierzchniach (klamki, poręcze, zabawki) do zakażenia może dojść także drogą kontaktową – poprzez kontakt z zakażoną powierzchnią. Źródłem zakażenia jest osoba demonstrująca objawy choroby, jak również zainfekowana bez widocznych objawów.

W 2023 roku zanotowano wzrost zachorowań spowodowanych wirusem RSV-syncytialnym wirusem oddechowym, który podobnie jak grypa atakuje górne i dolne drogi oddechowe, zwłaszcza w grupie młodszych pacjentów. W okresie 01.01-31.12.2023 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bartoszycach przekazano informację o wystąpieniu 4 przypadków zachorowań wywołanych przez wirus RSV, w tym u dzieci do lat 2-2 przypadki.

4. Bakteryjne i wirusowe choroby przenoszone drogą pokarmową

Bakteryjne zatrucia i zakażenia jelitowe

Zarówno w Polsce jak i w powiecie bartoszyckim większość zakażeń bakteryjnych z objawami żołądkowo-jelitowymi wywołana była przez *Clostridioides difficile* oraz *Salmonellę*.

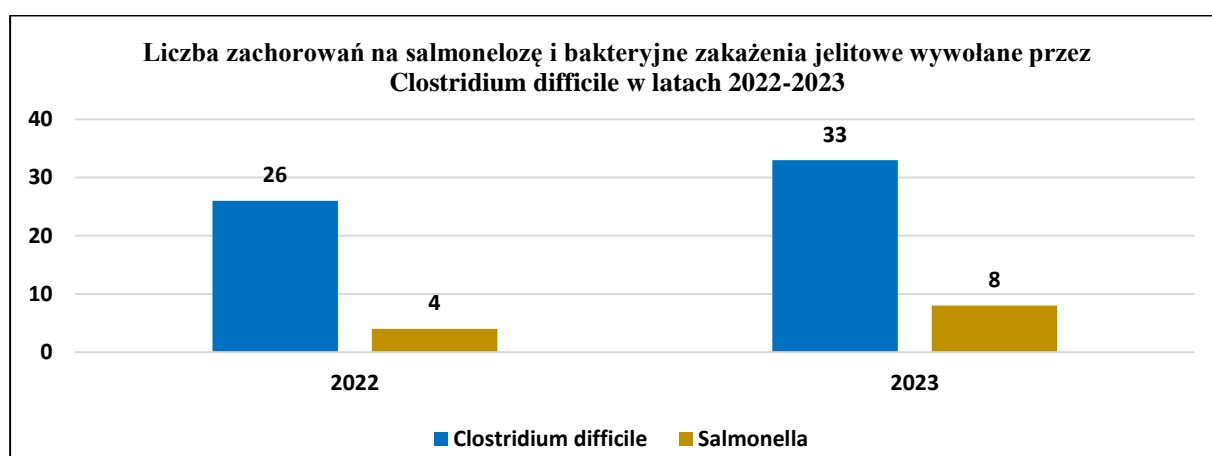
W roku 2023 na naszym terenie podobnie jak w latach ubiegłych dominującym szczepem wśród *Salmonelli* był szczep *Enteritidis*, który stanowił 100 % wszystkich przypadków. W 2023 r. w naszym powiecie zarejestrowano 8 zachorowań wywołanych tą bakterią. Stanowi to dwukrotny wzrost w stosunku do roku poprzedniego, kiedy liczba ta wyniosła 4 przypadki. Zapadalność na salmonelozę w naszym powiecie kształtowała się na poziomie 15,12/100 000. W ramach sprawowanego nadzoru sanitarno-epidemiologicznego, wykonywano badania u nosicieli, ozdrowieńców oraz osób, które były narażone na zakażenie poprzez styczność z osobami chorymi

na salmonelozę. Ponadto w analizowanym okresie odnotowano 1 przypadek zachorowania na Salmonelozę - posocznicę.

W powiecie bartoszyckim w 2023 r. zanotowano 33 przypadki zachorowań na bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile* (rok 2022 - 26 przypadków). Zakażenia w ogromnej większości dotyczyły osób z najstarszych grup wiekowych i związane były z hospitalizacją oraz stosowaniem antybiotyków. Przyjmowanie antybiotyków powoduje zaburzenia naturalnej mikroflory jelitowej, co sprzyja zakażeniom tą bakterią.

W 2023 r. nie odnotowano zgonów w związku z zakażeniem jelitowym wywołanym przez *Clostridium difficile* lub Salmonellę.

Wśród innych czynników etiologicznych bakteryjnych zakażeń/zatruc pokarmowych w analizowanym roku, zarejestrowano 1 przypadek zachorowania wywołanego przez *Campylobacter* (rok 2022 - 0 przypadków).

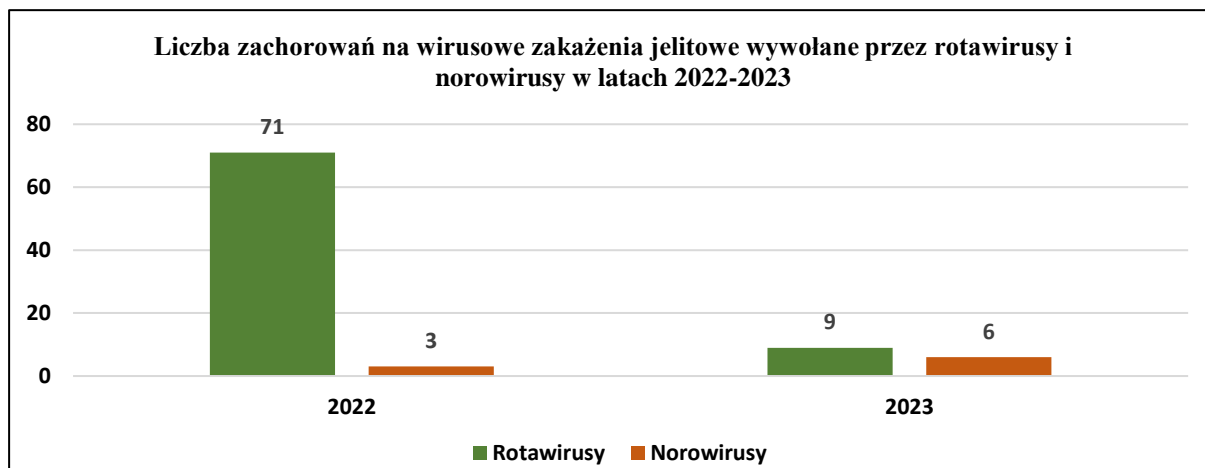
Wirusowe zakażenia jelitowe

W powiecie bartoszyckim w 2023 r. zapadalność na rotawirusy wynosiła tylko 17,01 (9 zachorowań), zaś w 2022 roku odnotowano 71 zachorowań. Wszystkie osoby, które zachorowały na rotawirusy wymagały hospitalizacji. Nie istnieje leczenie przyczynowe biegunek rotawirusowych. Najskuteczniejszą ochronę przed rotawirusami zapewniają szczepienia. Od 2021 roku do Programu Szczepień Ochronnych wprowadzono obowiązkowe szczepienia przeciwko rotawirusom dla całej populacji dzieci urodzonych po 31 grudnia 2020 roku, w związku z czym zaobserwowano znaczny spadek zachorowań na rotawirusy na terenie powiatu bartoszyckiego.

W 2023 roku zarejestrowano 6 przypadków zachorowań wywołanych przez norowirusy, zaś w roku poprzednim 3 przypadki.

W analizowanym roku odnotowano 5 zgłoszeń zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe inne określone oraz 1 zgłoszenie zachorowania na wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone.

W 2023 roku w powiecie bartoszyckim odnotowano ogólny spadek liczby wszystkich zachorowań na zakażenia jelitowe w stosunku do 2022 roku.

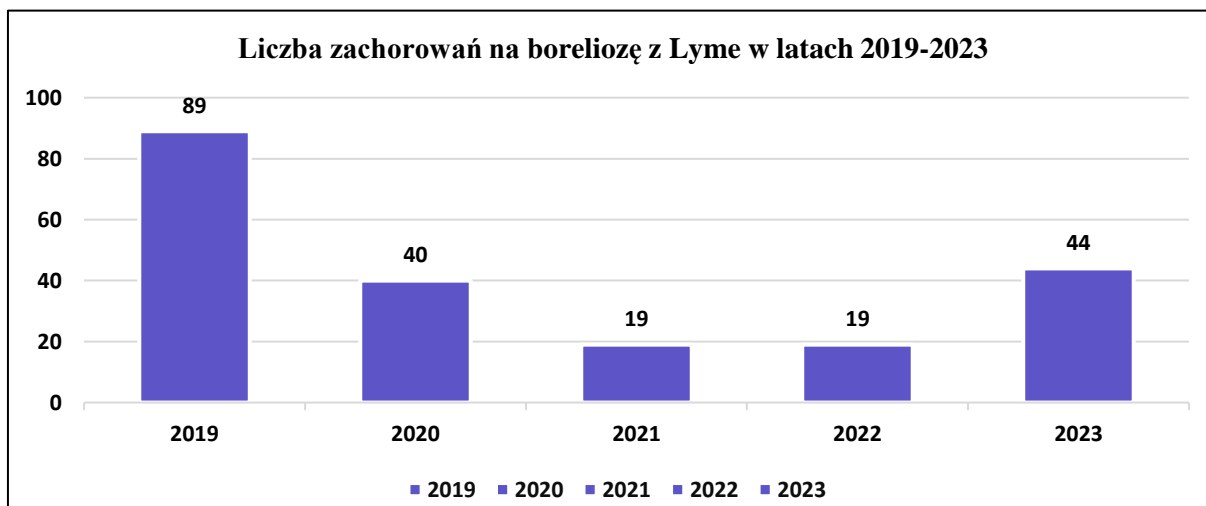

Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu

Biegunki i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, są jedną z głównych przyczyn zachorowań, zarówno u dzieci w wieku do lat dwóch jak i osób dorosłych. W 2023 roku odnotowano spadek zachorowań na biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, wskaźnik zapadalności w powiecie bartoszyckim wynosił 28,35 (15 zachorowań), natomiast w 2022 roku - 67,3 (36 zachorowań).

5. Choroby przenoszone przez kleszcze

Problemem powiatu bartoszyckiego, z uwagi na endemiczne występowanie zakażonych kleszczy, jest bardzo wysoki współczynnik zapadalności na boreliozę. W związku z trudną sytuacją epidemiczną w Polsce i na świecie, wywołaną przez koronawirusa w ostatnich dwóch latach odnotowano w powiecie bartoszyckim znaczny spadek boreliozy. Jeszcze w roku 2019 rejestrowano w powiatowym rejestrze chorób zakaźnych 89 zachorowań, podczas gdy w roku 2020 było ich już o ponad połowę mniej (40 zgłoszeń zachorowań). Zarówno w 2021 roku jak i 2022 na boreliozę zachorowało 19 osób. W 2023 roku odnotowano 44 przypadki zachorowań na boreliozę z Lyme (28 przypadków z rumieniem wędrującym, 16 z objawami układu kostno-stawowego). Współczynnik zapadalności na boreliozę w powiecie jest wyższy niż w kraju (zapadalność

w powiecie bartoszyckim wynosi 83,15, zaś w Polsce- 66,96). Wobec braku dostępnej szczepionki przeciwko boreliozie podstawą jej profilaktyki jest stałe upowszechnianie wiedzy nt. tej choroby oraz edukacja społeczeństwa w zakresie stosowania środków ochronnych (noszenie właściwej odzieży i obuwia, stosowanie repelentów) oraz właściwego postępowania w przypadku ukłucia przez kleszcza.

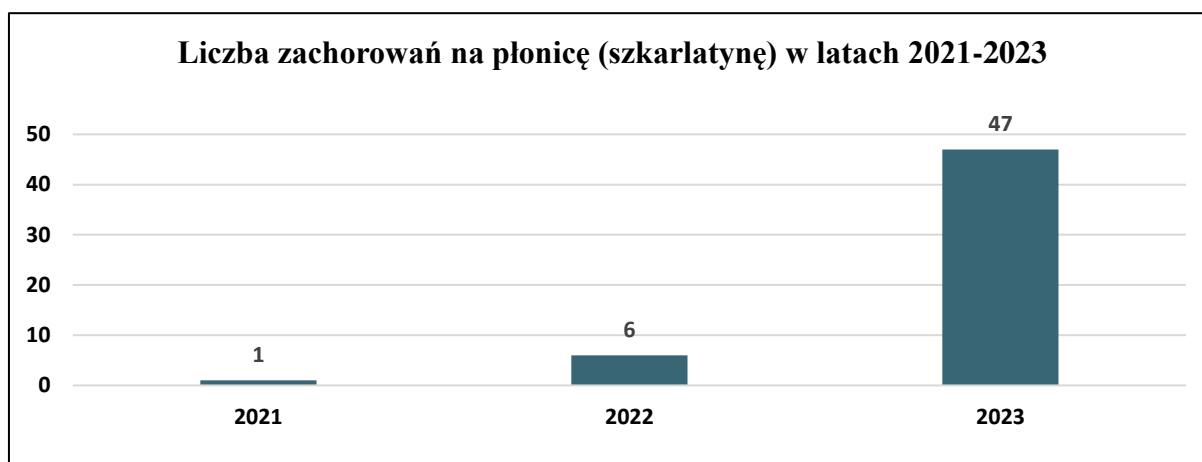
6. Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego i inne choroby zakaźne - odra, świnka, różyczka, ospa wietrzna, krztusiec.

Nagminne zapalenie przyusznic (świnka), odra, różyczka

Radykalny spadek zachorowań na nagminne zapalenie przyusznic-świnikę, odrę i różyczkę notuje się od czasu wprowadzenia szczepień w 2004 r. W powiecie bartoszyckim w 2023 roku nie odnotowano żadnych przypadków zachorowań na świnkę, odrę, różyczkę.

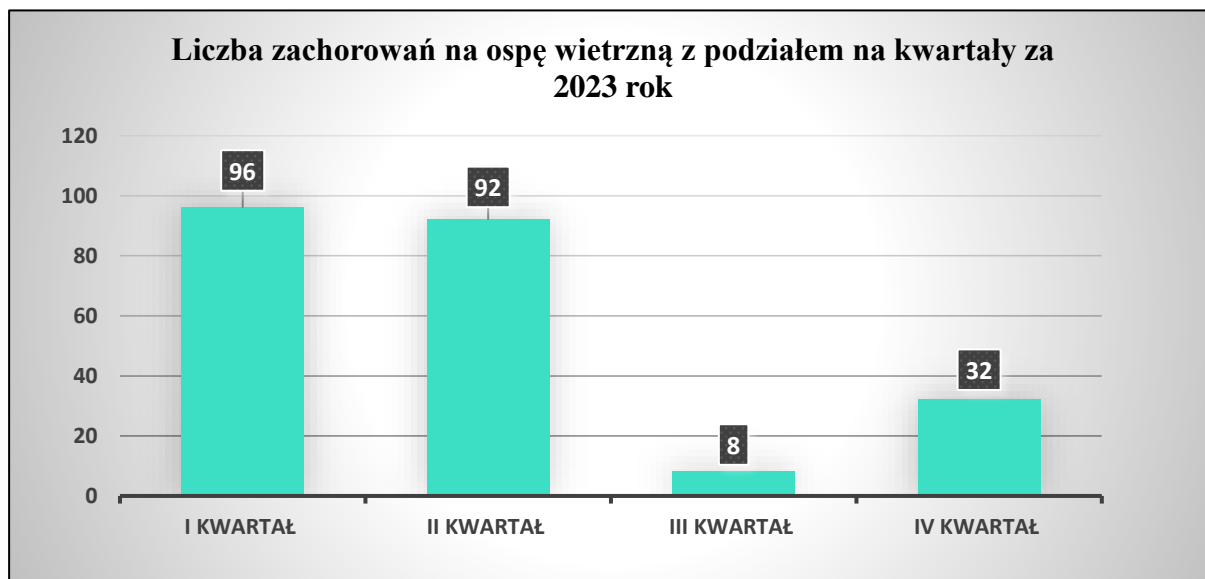
Błonica, płońica, krztusiec

Błonica, płońica (szkarlatyna) i krztusiec, to ostre bakteryjne choroby zakaźne dróg oddechowych. W powiecie bartoszyckim od 30 lat nie odnotowano ani jednego przypadku zachorowania na błonicę. W 2023 roku, w porównaniu z latami 2022 i 2021, odnotowano duży wzrost współczynnika zapadalności na płońicę (2023- współczynnik zapadalności- 88,81, 2022- 11,2, 2021-1,8). W 2022 roku nie odnotowano zachorowań na krztusiec.

Ospa wietrzna

Ospa wietrzna jest po grypie i infekcjach grypopochodnych oraz covid-19 najczęściej występującą chorobą zakaźną w powiecie bartoszyckim. Pomimo wprowadzonych szczepień ochronnych p/ospie w 2005 roku (szczepienie zalecane i/lub obowiązkowe ze wskazań), w powiecie jest niska zaszczepialność, wobec czego, co kilka lat notuje się, znaczny wzrost zachorowań na tę jednostkę chorobową. W 2023 r. w powiecie bartoszyckim odnotowano wzrost zachorowań na ospę wietrzną (228 zachorowań) w porównaniu do 2022 r. (179 zachorowań). Najwięcej zachorowań na ospę wietrzną stwierdzono wśród dzieci w wieku 3 lat (35) oraz 4 lat (32). Ospę wietrzną cechuje sezonowość. Szczyt zachorowań na ospę wietrzną przypada na okres zimowy i wczesnowiosenny. Najwięcej zachorowań odnotowano w I i II kwartale 2023 roku.

7. Zachorowania na WZW B i C

Do zakażenia wirusem WZW typu B i WZW typu C może dojść przede wszystkim podczas zabiegów medycznych, kosmetycznych lub w trakcie których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek. Z uwagi na dużą liczbę bezobjawowych zakażeń oraz brak badań przesiewowych w kierunku w/w wirusów, ocena epidemiologiczna zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B i typu C jest nieprecyzyjna. U większości chorych WZW typu B i WZW typu C występuje w postaci przewlekłej. U nieleczonych osób wzrasta ryzyko poważnych powikłań, np. marskości, nowotworu czy niewydolności wątroby

Na terenie powiatu bartoszyckiego w 2023 roku zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu B, natomiast odnotowano nieznaczny wzrost zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C (z 5 zachorowań w 2022 roku do 8 przypadków w 2023 roku). Korzystna sytuacja epidemiologiczna WZW B może wynikać zarówno z realizacji obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych, jak też poprawy skuteczności procesów sterylizacji sprzętu medycznego.

8. Zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych i mózgu (wirusowe i bakteryjne)

Wirusowe zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych

Liczba zarejestrowanych na terenie powiatu bartoszyckiego w 2023 roku zachorowań na wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu utrzymywała się na tym samym poziomie w porównaniu do lat ubiegłych i wyniosła 1 zachorowanie.

Kleszczowe Zapalenie Mózgu (KZM)

Kleszczowe Zapalenie Mózgu jest ostrą odkleszczową chorobą wirusową ośrodkowego układu nerwowego. Do zakażenia dochodzi najczęściej w wyniku ukąszenia przez kleszcza lub wskutek spożycia niepasteryzowanego mleka pochodzącego od zakażonych zwierząt, zdążają się przypadki transmisji choroby poprzez transfuzję krwi lub przeszczep narządów pochodzących od osoby w fazie wirerii. Najwięcej zachorowań na KZM obserwuje się w rejonach północno-

wschodniej Polski. W 2023 roku nie zarejestrowano przypadków Kleszczowego Zapalenia Mózgu (KZM), w 2022 roku – 1 przypadek.

Bakteryjne zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych

W 2023 roku zarejestrowano 4 przypadki bakteryjnych zapaleń opon mózgowo-rdzeniowych.

Patogeny odpowiedzialne za wystąpienie ww. zachorowań to:

- *Neisseria meningitidis* – 2 przypadki,
- nie ustalony czynnik etiologiczny – 2 przypadki.

Inwazyjne choroby wywoływane przez *Neisseria meningitidis*, *Streptococcus pneumoniae* oraz *Haemophilus influenzae* stanowią największe zagrożenie dla zdrowia i życia człowieka. Zachorowania te mogą przebiegać pod postacią zapalenia opon mózgowo rdzeniowych i/lub posocznicy.

***Neisseria meningitidis* (meningokoki)**

W 2023 roku zarejestrowano 1 przypadek inwazyjnej choroby meningokokowej w przebiegu posocznicy i zapalenia płuc. W każdym przypadku podejrzenia lub rozpoznania inwazyjnej choroby meningokokowej zostało przeprowadzone dochodzenie epidemiologiczne oraz podjęto działania mające na celu przecięcie dróg szerzenia się zakażenia. Osoby z najbliższego otoczenia chorych i z kontaktu z chorym objęto nadzorem epidemiologicznym, u wszystkich wdrożono chemioprophylaktykę. Do zakażenia meningokokami może dojść poprzez bliski kontakt z nosicielem bakterii lub osobą chorą. Na zachorowania najbardziej narażone są małe dzieci (do 4 roku życia), młodzież, osoby powyżej 60 roku życia oraz osoby przebywające przez dłuższy czas w dużych skupiskach ludzkich np. w koszarach, akademikach, internatach, obozach, koloniach, uczestnicy koncertów, dyskotek a także osoby używające do jedzenia i picia wspólnych naczyń i sztućców jak również personel medyczny wykonujący resuscytację.

Meningokoki mają zdolność do kolonizacji jamy nosowo-gardłowej i mogą występować u 20% populacji nie wywołując objawów chorobowych (w niektórych środowiskach nawet 40-80%). Nosicielstwo bakterii może utrzymywać się przez wiele miesięcy nie powodując wystąpienia choroby. Szczepionki przeciwko meningokokom zalecane są zarówno dzieciom, młodzieży jak również osobom powyżej 65 roku życia.

***Streptococcus pneumoniae* (pneumokoki)**

W 2023 roku zarejestrowano 2 przypadki zachorowań na inwazyjną chorobę pneumokokową, 1 zachorowanie przebiegało pod postacią posocznicy, 1 przypadek pod postacią posocznicy i zapalenia płuc. Zakażenia pneumokokowe szerzą się głównie drogą kropelkową. Nosicielstwo pneumokoków wśród zdrowych dorosłych waha się od 5 -10%, a u zdrowych dzieci od 20 - 60%. Najbardziej podatne na zakażenia *Streptococcus pneumoniae* są niemowlęta i dzieci do 5 roku życia (szczególnie uczęszczające do żłobka i przedszkola) oraz dorośli powyżej 65 roku życia. Od 2017 roku w Programie Szczepień Ochronnych (PSO) obowiązującym na terenie Polski, wprowadzono obowiązkowe szczepienia przeciwko pneumokokom dla wszystkich dzieci od 6 tygodnia życia. Ww. szczepienia zalecane są również osobom dorosłym.

Haemophilus influenzae

W 2023 roku zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na inwazyjną chorobę o etiologii *Haemophilus influenzae* przebiegającą pod postaciami posocznicy.

Szczepki *Haemophilus influenzae* typu b (Hib), obok pneumokoków i meningokoków, należą do bakterii najczęściej wywołujących ciężkie zakażenia, m.in. posocznicę, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, i mózgu, zapalenie płuc, zapalenie kości i stawów. Najczęstszym źródłem zakażenia Hib jest bezpośredni kontakt z nosicielem lub osobą chorą. Najskuteczniejszą metodą zapobiegania zakażeniom wywołanym *Haemophilus influenzae* są szczepienia ochronne. W Polsce szczepienia ochronne przeciwko *H. influenzae* są obowiązkowe dla dzieci w 1 i 2 roku życia.

9. Choroby przenoszone drogą płciową

Nadzór nad chorobami przenoszonymi drogą płciową takich jak: HIV, kiła, rzeżączka oraz chlamydiozy, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bartoszycach sprawuje od 01.01.2014 roku. W 2023 roku z terenu powiatu bartoszyckiego zgłoszono 2 przypadki zachorowania na kiłę wczesną. Innych zakażeń przenoszonych drogą płciową nie odnotowano.

Nowo wykryte zakażenia HIV

W 2023 roku zanotowano niewielki wzrost nowo wykrytych przypadków zakażenia HIV, z jednego przypadku w 2022 roku do dwóch przypadków w 2023 roku. Nie stwierdzono zachorowań na AIDS.

10. Zwalczanie wścieklizny

Na terenie powiatu bartoszyckiego od ponad 30 lat nie stwierdzono przypadku zachorowania na wściekliznę. W 2023 roku zarejestrowano 62 osoby, które uległy pokąsaniom przez zwierzęta, głównie: psy (44), koty (17) i królik gospodarski (1). Ocena ryzyka zakażenia człowieka wirusem wścieklizny po pogryzieniu, podrapaniu lub poślinieniu przez zwierzęta dokonuje lekarz specjalista chorób zakaźnych. W przypadku podejrzenia zakażenia wdrażane jest szczepienie. Do szczepień p/wściekliznie zakwalifikowano 12 osób (w 2022 r.-22) pogryzione przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę. W ramach monitoringu chorób odzwierzęcych Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Bartoszycach współpracuje z Powiatowym Inspektoratem Weterynarii w Bartoszycach. W przypadku pokąsań przez zwierzęta (psy, koty) na terenie powiatu bartoszyckiego przekazuje poszczególne sprawy dotyczące pokąsań do dalszego prowadzenia (50 przypadków pokąsań) Powiatowemu Inspektorowi Weterynarii w Bartoszycach.

11. Gruźlica

Gruźlica to jedna z najstarszych występujących chorób zakaźnych. Osoby chore na gruźlicę w okresie prątkowania oraz osoby z uzasadnionym podejrzeniem o prątkowanie podlegają obowiązkowej hospitalizacji i leczeniu, natomiast osoby, które miały styczność z osobą chorą na gruźlicę płuc w okresie prątkowania podlegają obowiązkowym badaniom diagnostycznym. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bartoszycach rejestruje przypadki podejrzeń/zachorowań na gruźlicę oraz prowadzi nadzór epidemiologiczny nad chorymi i osobami z ich najbliższego otoczenia. Szczegółowe dane dotyczące zgłoszonych przypadków zachorowań na gruźlicę przekazywane są do Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, który prowadzi rejestr zachorowań na gruźlicę z terenu całego

województwa warmińsko-mazurskiego. W 2023 roku w powiecie bartoszyckim odnotowano 8 przypadków nowych zachorowań na gruźlicę płuc (2022 - 2 zachorowania).

1.2 Nadzór nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą

W ramach nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt, pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, PPIS w Bartoszycach w 2023 roku nadzorem obejmował 103 podmioty wykonujące działalność leczniczą, w tym: 30 podmiotów leczniczych oraz 73 praktyki zawodowe. W 2023 r. przeprowadzono 80 kontroli kompleksowych oraz 2 kontrole doraźne. Nie nałożono mandatów karnych. Wydano 5 decyzji merytorycznych oraz 4 decyzje płatnicze.

Nieprawidłowości higieniczno–techniczne wykryto w 3 podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą tj.:

- w pomieszczeniu gabinetu lekarskiego ściana z łuszczącymi odpryskami farby;
- dwa fotele dla dawców z uszkodzoną tapicerką,
- nieprawidłowy czas wstępnego magazynowania odpadów medycznych o kodzie 180103*, niewłaściwe miejsce wstępnego magazynowania odpadów medycznych o kodzie 180103* obok urządzenia chłodniczego znajdującego się w pomieszczeniu gospodarczym, nieprzestrzeganie procedury postępowania z odpadami medycznymi, brak opracowanej i wdrożonej procedury postępowania na wypadek awarii urządzeń chłodniczych/ brak prądu.

W 2023 roku na terenie powiatu bartoszyckiego:

- 7 podmiotów leczniczych zakończyło swoją działalność: 1 praktyka lekarska, 3 praktyki lekarskie specjalistyczne, 1 praktyka lekarska dentystyczna, 2 praktyki pielęgniarek i położnych.
- powstało 5 nowych podmiotów wykonujących działalność leczniczą: 1 przychodnia lekarska, 1 praktyka lekarska specjalistyczna, 2 praktyki lekarskie dentystyczne oraz 1 praktyka pielęgniarek i położnych,
- do ewidencji jednostek kontrolowanych wprowadzono 6 praktyk fizjoterapeutycznych.

W 2023 roku Szpital Powiatowy im Jana Pawła II w Bartoszycach udzielał świadczeń osobom zakażonym wirusem SARS-CoV-2 w normalnie działających oddziałach szpitalnych, w przeznaczonych do tego celu salach izolacji.

W analizowanym roku w podmiotach wykonujących działalność leczniczą znajdujących się pod nadzorem PPIS w Bartoszycach nie wykonano żadnych strategicznych remontów. W 2023 roku skupiono się głównie na doposażeniu szpitalnych oddziałów w odpowiednie sprzęty medyczne i rehabilitacyjne. W Szpitalu Powiatowym w Bartoszycach (Pracownia tomografii komputerowej) zakupiono sprzęt medyczny, zaś w Wojewódzkim Szpitalu Rehabilitacyjnym w Górowie Iławeckim dokupiono sprzęt rehabilitacyjny (robot do redukcji chodu: LOKOMART, mobilny robot do rehabilitacji i treningu chodu - tzw. Egzoszkielec, zrobotyzowany stół do pionizacji pacjenta z funkcją kroczenia, robot do rehabilitacji kończyn dolnych- szyna CPM typu SIDRA LEG, robot do rehabilitacji kończyn górnych i dolnych typu LUNA EMG, sprzęt do hydroterapii, elektroterapii, krioterapii) oraz łóżka rehabilitacyjne.

Wszystkie podmioty wykonujące działalność leczniczą znajdujące się pod nadzorem PSSE w Bartoszycach posiadają opracowane i wdrożone procedury sanitarno-higieniczne.

1.3 Nadzór nad wykonawstwem szczepień ochronnych

Szczepienia ochronne są jednym z najważniejszych odkryć w historii medycyny. Są one prostą i tanią, a zarazem bardzo skuteczną i bezpieczną metodą profilaktyki i zwalczania chorób infekcyjnych.

Po wprowadzeniu obowiązkowych szczepień ochronnych udało się w niektórych krajach zredukować liczbę przypadków chorób zakaźnych, którym zapobiegają szczepienia, o 90%. Programy szczepień ochronnych przynoszą korzyści nie tylko szczepionemu dziecku, ale również pośrednio zabezpieczają osoby nieszczepione dzięki zjawisku odporności stadnej (inaczej populacyjnej, środowiskowej, grupowej). Odporność populacyjna to ochrona osób nieuodpornionych w wyniku zaszczepienia wysokiego odsetka społeczeństwa. Obecność osób uodpornionych w populacji zmniejsza prawdopodobieństwo zachorowania na daną chorobę u osób nieuodpornionych. Zjawisko dotyczy chorób przenoszonych z człowieka na człowieka, nie dotyczy chorób przenoszonych innymi drogami. Odporność środowiskowa jest szczególnie ważna dla dzieci zbyt małych, by mogły zostać zaszczepione na daną chorobę oraz dla osób, u których istnieją istotne przeciwwskazania do wykonania szczepień ochronnych. Jest ona w dużej mierze uzależniona od wysokiego odsetka osób zaszczepionych w populacji. Próg odporności zbiorowej jest definiowany jako odsetek osób zaszczepionych, dla którego notuje się spadek liczby nowych przypadków danej choroby. Zwykle zaszczepienia wymaga 90–95% populacji, a wartości te są różne dla poszczególnych chorób zakaźnych.

Szczepienia umożliwiły całkowite zwalczenie (eradykację) wielu bardzo groźnych dla życia chorób, m.in. ospy prawdziwej. Dzięki masowym programom szczepień WHO w 1980 r. stwierdziła całkowitą eradykację ospy prawdziwej, a już od 1977 r. nie stwierdzono żadnego przypadku zachorowania. Masowe szczepienia ludności Polski doprowadziły do znacznego ograniczenia ryzyka zachorowania m.in. na błonicę oraz wirusowe zapalenia wątroby typu B. Szczepienia ochronne są zatem ważną inwestycją w zdrowie, swego rodzaju polisą na życie. Tym bardziej, że w wypadku szczepień obowiązkowych, nie ponosimy kosztów finansowych tego rodzaju profilaktyki.

W Polsce szczepienia ochronne wykonywane są w oparciu o ustawę z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Zgodnie z art.

5 ust.1 pkt. 2, osoby przebywające na terytorium Polski są obowiązane na zasadach określonych w ww. ustawie oraz Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023 r., w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych. Uzupełnieniem ww. regulacji prawnych jest Program Szczepień Ochronnych na dany rok, ogłaszany corocznie w formie komunikatu przez Głównego Inspektora Sanitarnego w Dzienniku Urzędowym Ministra Zdrowia. W dokumencie uregulowane są wytyczne dla wykonawców szczepień dotyczące terminów przeprowadzania powszechnych szczepień kalendarzowych dzieci i młodzieży oraz szczególnych przesłanek epidemiologicznych i klinicznych w zakresie realizacji szczepień w wybranych grupach ryzyka oraz wykonywania szczepień poekspozycyjnych. Program Szczepień Ochronnych zwany potocznie „Kalendarzem Szczepień Ochronnych” ewoluje zgodnie z aktualną wiedzą medyczną i systematycznie jest rozszerzany w miarę pojawiania się dostępu do nowych szczepionek – z uwzględnieniem możliwości finansowych budżetu Ministra Zdrowia. PSO ma charakter wieloletni, bowiem tylko poprzez długoterminową, systematyczną realizację szczepień możliwe jest zapobieganie epidemiom.

1. Program Szczepień Ochronnych

PSO składa się z następujących części:

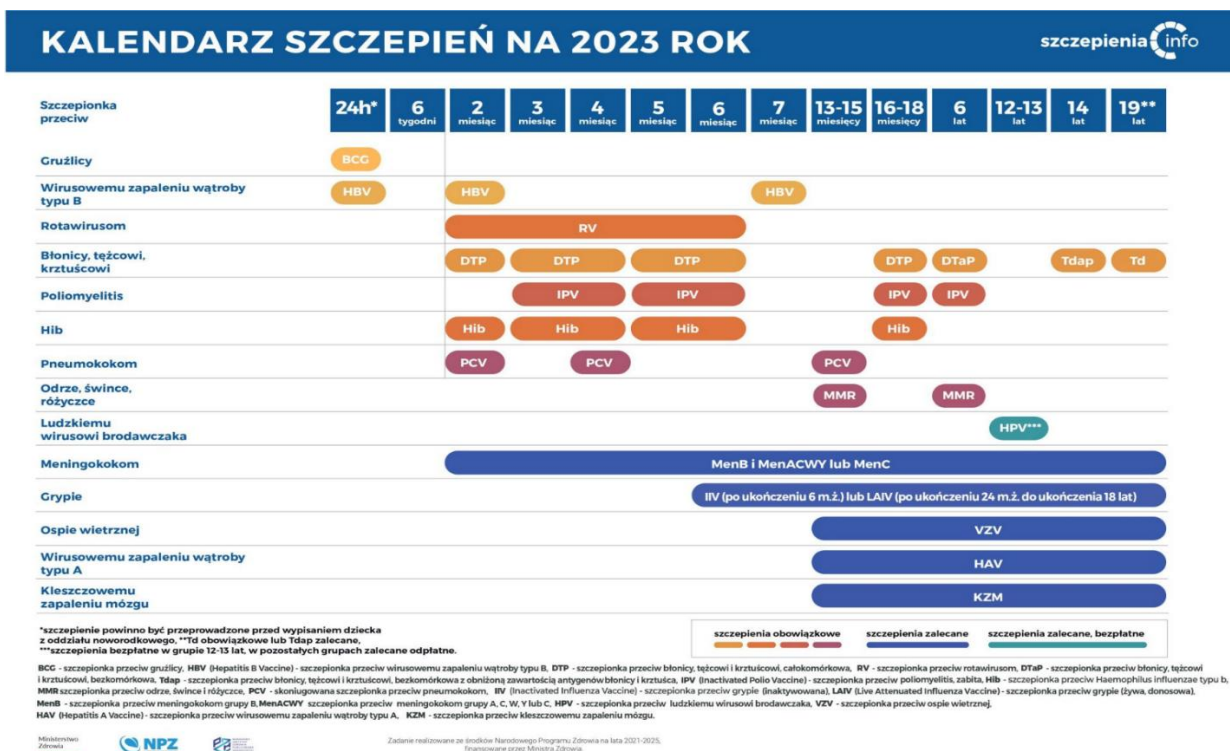
1. Szczepienia obowiązkowe

- Szczepienia obowiązkowe dzieci i młodzieży według wieku – kalendarz szczepień.
- wariant szczepień z użyciem szczepionki wysokoskojarzonej DTaP-IPV-Hib albo DTaP-IPV-Hib-WZWB – stosuje się w przypadku dostępności do szczepionek wysokoskojarzonych.
- Szczepienia obowiązkowe osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie w związku z przesłankami klinicznymi lub epidemiologicznymi.
- Szczepienia poekspozycyjne.

2. Szczepienia zalecane

PSO zawiera również *informacje uzupełniające – zasady szczepień przeciw wybranym chorobom zakaźnym oraz ogólne zasady przeprowadzania i organizacji szczepień.*

Realizacja Programu Szczepień Ochronnych odgrywa istotną rolę w kształtowaniu stanu zdrowia publicznego w Polsce, w obszarze zapobiegania występowaniu chorób zakaźnych i zapobiegania powikłaniom. Stan uodpornienia społeczeństwa w bardzo dużej mierze zależy od poziomu społecznej akceptacji prawnego obowiązku szczepień ochronnych, rzetelności działań lekarzy, pielęgniarek, położnych realizujących szczepienia obowiązkowe oraz działań organów administracji w propagowaniu szczepień oraz egzekwowaniu wykonania obowiązku szczepień przez osoby do tego prawnie zobowiązane. W 2023 r. Program Szczepień Ochronnych przedstawiał się następująco:

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzoruje prawidłowość wykonywania szczepień ochronnych oraz monitoruje realizację szczepień ochronnych. Na terenie powiatu bartoszyckiego w 2023 r. szczepienia ochronne dzieci i młodzieży do 19 roku życia realizowane były przez 13 świadczeniodawców. Obowiązkowi szczepień podlegało 8586 dzieci.

2. Nadzór nad realizacją szczepień ochronnych

Polegał głównie na egzekwowaniu:

- właściwych warunków sanitarno-technicznych punktów szczepień,
- opracowania i właściwego stosowania procedur higienicznych,
- opracowania i wdrożenia procedur związanych z zamawianiem, transportem, przechowywaniem i dystrybucją szczepionek,
- dobrego przygotowania merytorycznego personelu szczepiącego,
- przestrzegania aktualnego Programu Szczepień Ochronnych i wojewódzkiego terminarza szczepień,
- wykonania szczepień obowiązkowych przez osoby uchylające się,
- odpowiednich warunków transportu i przechowywania szczepionek,
- realizacji szczepień zalecanych przez Ministra Zdrowia,
- realizacji obowiązku zgłaszania niepożądanych odczynów poszczepiennych.

Poza ww. czynnościami PPIS w Bartoszacach sporządza corocznie zamówienie na preparaty szczepionkowe dla całego powiatu wraz z zapewnieniem dostaw szczepionek z WSSE w Olsztynie. Szczepionki są przechowywane w PSSE z zapewnieniem stałego, elektronicznego monitoringu temperatur w magazynie szczepionek.

3. Wykonawstwo szczepień obowiązkowych

PPIS w Bartoszykach dokonuje corocznie analizy i oceny realizacji szczepień obowiązkowych i zalecanych. W 2023 roku wykonanie szczepień ochronnych dzieci i młodzieży w powiecie bartoszyckim kształtowało się na następującym poziomie:

- Szczepienia pierwotne przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis oraz haemophilus influenzae typu b w pierwszym roku życia wykonano w 57,1 % (wymagane 55 %);
- Szczepienia przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis oraz haemophilus influenzae typu b w drugim roku życia wykonano w 65,4 % (wymagane 55 %);
- Szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce w drugim roku życia wykonano w 97,8 % (wymagane 95 %);
- Szczepienia przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis w szóstym roku życia wykonano w 94,8 %;
- Szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce w szóstym roku życia (druga dawka) wykonano w 95 % (wymagane 95%);
- Szczepienia przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi w 14 roku życia: 97,5 %;
- Szczepienia przeciwko błonicy, tężcowi w 19 roku życia: 97,5%;
- Szczepienia przeciw pneumokokom w 1 roku życia: 72,6 %;
- Szczepienia przeciw pneumokokom w 2 roku życia: 95,6 %;
- Szczepienia p/rotawirusom w 1 roku życia 68,4 %.

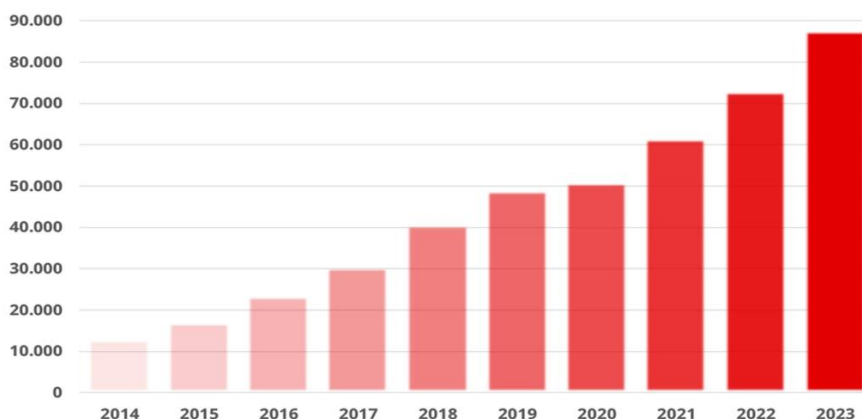
4. Program szczepień p/HPV

1 czerwca 2023 r. w ramach powszechnego programu rozpoczęły się w Polsce szczepienia przeciwko HPV, obejmujące roczniki 2010 i 2011 (populacja dziewczynek i chłopców). PPIS w Bartoszykach uczestniczył w realizacji tego programu, poprzez propagowanie szczepień, zamawianie szczepionek i ich dystrybucję do punktów szczepień, które przystąpiły do akcji na terenie powiatu bartoszyckiego. W 2023 r. w ww. punktach szczepień zaszczepiono 237 dzieci p/HPV. Kontynuacja akcji w roku bieżącym.

5. Problem uchylania się od obowiązku szczepień

Pomimo niewątpliwego sukcesu profilaktyki czynnej chorób zakaźnych, wokół szczepień ochronnych narasta nieufność, czego jednym z przejawów może być rosnąca liczba uchylania się od nich. Nasilające się w ostatnich latach oddziaływanie ruchów antyszczepionkowych doprowadziło w wielu krajach do pogorszenia stanu uodpornienia populacji przeciw niektórym chorobom zakaźnym, czego konsekwencją są epidemie wyrównawcze (m. in. w Rumunii - p/odrze, śwince i różyczce) oraz zagrożona jest realizacja programów eliminacji i eradykacji chorób zakaźnych. Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH–PIB gromadzi informacje dotyczące liczby osób uchylających się od szczepień obowiązkowych. Liczba ta jest odnoszona do osób podlegających szczepieniom w danym roczniku. Obejmuje dzieci i młodzież do 19 roku życia podlegające szczepieniom wg obowiązkowego Programu Szczepień Ochronnych. W czasie ostatnich 5 lat liczba uchyleń od szczepień obowiązkowych zwiększyła się prawie 2-krotnie, od 48,6 tys. uchyleń w 2019 roku do 87,3 tys. uchyleń w 2023 roku.

Liczba uchyień od obowiązkowych szczepień w latach 2014-2023

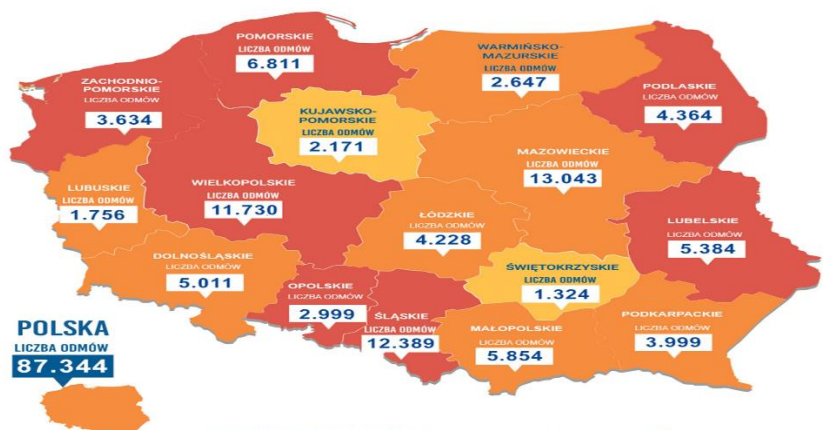
Źródło danych: Biuletyny roczne „Szczepienia ochronne w Polsce” (wyd: NIZP PZH-PIB, GIS)

Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia.

Liczba przypadków uchylenia się od obowiązkowych szczepień w przeliczeniu na 1 000 osób w wieku 0-19 lat wynosiła: w 2014 roku; 2,3 w 2015 roku; 3,2 w 2016 roku; 4,1 w 2017 roku, 5,5 w 2018 roku, 6,6 w 2019 roku, 6,9 w 2020 roku, 8,3 w 2021 roku oraz 9,9 w 2022 roku. W 2023 roku odnotowano 11,8 uchyień /1000 osób w wieku 0-19 lat.

LICZBA ODMÓW SZCZEPIEŃ OBOWIĄZKOWYCH W 2023 ROKU Z PODZIAŁEM NA WOJEWÓDZTWA

WSKAŹNIK/1000 OSÓB

0 - 4,0 4,1 - 8 8,1 - 12 12,1 - 21

Źródło danych: Biuletyn „Szczepienia ochronne w Polsce w 2023 roku” (wyd: NIZP PZH-PIB, GIS)

Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia.

Podobnie problem ten kształtuje się w powiecie bartoszyckim. Liczba przypadków uchylenia się od obowiązkowych szczepień przedstawia się następująco: w 2016 r. - 40 rodziców (31- dzieci), w 2017 r. - 53 rodziców (44-dzieci), w 2018 r. - 56 rodziców (46- dzieci), w 2019 r. -

63 rodziców (59 - dzieci), w 2020 r. – 76 rodziców (66 - dzieci), w 2021 r. - 93 rodziców (83- dzieci), w 2022 r.- 80 rodziców (71 - dzieci), w 2023 r. – 84 rodziców (73 - dzieci).

Organy inspekcji sanitarnej podejmują działania prawne, wobec rodziców uchylających się od realizacji obowiązku szczepień dzieci.

6. Niepożądane odczyny poszczepienne

W Polsce od 1995 roku prowadzony jest system monitorowania niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP).

NOP to każde zaburzenie stanu zdrowia związane ze szczepieniem, które wystąpiło w okresie 4 tygodni po podaniu szczepionki. Wyjątkiem jest szczepienie przeciwko gruźlicy (BCG), gdzie możliwy okres wystąpienia NOP jest dłuższy.

W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem osób szczepionych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny monitoruje i rejestruje zgłoszenia niepożądanych odczynów poszczepiennych, przekazywanych przez podmioty lecznicze. Z Inspekcji Sanitarnej zgłoszenia te z kolei przekazywane są do Zakładu Epidemiologii NIZP-PZH, PWIS oraz Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych.

W 2023 r. w powiatowym rejestrze zgłoszeń niepożądanych odczynów poszczepiennych odnotowano 4 NOP-y łagodne: 2 po szczepionce p/gruźlicy, podanej w okresie noworodkowym, 1 po szczepionce skojarzonej DTPa+ Polio, podanej w 6 r. ż. oraz 1 po szczepieniu p/ DTPa+ HIB+IPV+ WZW typu B, pneumokokom, podanej w pierwszym roku życia. Dla porównania w roku poprzednim odnotowano 1 NOP, po szczepieniu p/odrze, świnie i różyczce, podanej w 2 r. ż. Głównymi objawami w ww. odczynach były: powiększone węzły chłonne oraz obrzęki w miejscu szczepienia.

Analizę NOP w powiecie bartoszyckim w latach 2022-2023 przedstawia tabela nr 8 w załączeniu.

7. Wykonawstwo szczepień zalecanych

Poza obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi, istotną rolę w uodpornianiu populacji odgrywają tzw. szczepienia zalecane. Zapewniają one ochronę m.in. przed takimi chorobami jak: zakażenia meningokokowe, pnemokokowe, wirusowemu zapaleniu wątroby typu A i B, a także kleszczowemu zapaleniu mózgu, ospie wietrznej, HPV czy grypie. Szczególnie niebezpieczne są choroby u niemowląt i małych dzieci, które często wymagają hospitalizacji i mogą stanowić bezpośrednie zagrożenia zdrowia, a nawet życia.

W minionym roku, w ramach szczepień zalecanych uodporniono 2412 mieszkańców powiatu bartoszyckiego, co stanowi zaledwie 4,5% społeczeństwa powiatu (2022 r. – 1964 osób – 3,7%). W 2023 r. szczepieniami zalecanymi uodporniono:

- p/grypie – 2008 osób (2022 rok - 1686 osób)
- p/ Streptococcus pneumoniae – 44 osoby (2022 rok - 21 osób)
- p/Neisseria meningitidis – 68 osób (2022 rok - 74 osoby)
- p/ ospie wietrznej - 34 osoby (2022 rok - 29 osób)
- p/ kleszczowemu zapaleniu mózgu - 101 osób (2022 rok - 76 osób)
- p/ wzw typu B – 60 osób (2022 rok - 54 osoby)

- p/ wzw typu A – 9 osób (2022 rok - 4 osoby)
- p/ durowi brzuszному - 2 osoby (2022 rok - 0)
- p/ tężcowi - 8 osób (2022 rok - 3 osoby)
- p/ HPV - 75 osób (2022 rok – 14 osób)
- p/ wścieklicznie - 1 osoba (2022 rok - 0)
- p/dTpa - 2 osoby (2022 rok - 1 osoba)

Stan uodpornienia przedstawiają tabele w załączeniu:

Tab. Nr 8 Analiza NOP w powiecie bartoszyckim w latach 2022-2023;

Tab. Nr 9 „Procentowe wykonanie szczepień obowiązkowych szczepień ochronnych w powiecie bartoszyckim 2022-2023”;

Tab. Nr 10 „Szczepienia ochronne przeciwko grypie w powiecie bartoszyckim w latach 2007-2023”.

2. Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku

Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bartoszycach w 2023 roku obejmowała nadzorem 650 obiektów żywnościowo-żywnościowych oraz miejsc produkcji i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Zakres kontroli obejmował przestrzeganie przepisów określających wymagania sanitarno-higieniczne niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa żywności podczas produkcji, magazynowania, transportu i obrotu środkami spożywczymi, materiałami i wyrobami kontaktującymi się z żywnością oraz jakość żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego.

Rodzaje obiektów objętych nadzorem w 2023 roku:

- obiekty produkcji żywności – 206,
- obiekty obrotu żywnością – 265,
- zakłady żywienia zbiorowego otwarte – 96,
- zakłady żywienia zbiorowego zamknięte – 50,
- wytwórnie i miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością – 33.

W skontrolowanych 207 nadzorowanych obiektach przeprowadzono 281 kontroli sanitarnych, w tym 31 interwencyjnych. W celu wyegzekwowania poprawy stanu sanitarno-higienicznego oraz usunięcia nieprawidłowości wydano 4 decyzje administracyjne.

W nadzorowanych obiektach w dalszym ciągu egzekwowano poprawę w zakresie bieżącego stanu sanitarno-higienicznego. Szczególnym nadzorem objęto zakłady, które w latach poprzednich wykazywały niewłaściwy stan sanitarny oraz te, które produkują wyroby stwarzające największe zagrożenie na zanieczyszczenie, tj. zakłady produkujące żywność gotową do spożycia i zakłady żywieniowe. Za stwierdzone podczas kontroli sanitarnych nieprawidłowości sanitarno-higieniczne nałożono 28 mandatów karnych na kwotę 5.400 zł.

2.1 Zakłady żywności, żywienia oraz obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością.

W ramach nadzoru oceniano m.in. stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń oraz urządzeń obiektu, znakowanie oraz jakość wprowadzanej do obrotu żywności, a także warunki przechowywania żywności. Ponadto pobierano do badań laboratoryjnych próby w ramach Urzędowej kontroli Żywności i Monitoringu.

1) Zakłady produkcji żywności

Na terenie powiatu zarejestrowanych jest 206 zakładów produkujących żywność, w tym 180 obiektów zajmujących się produkcją pierwotną, rolniczym handlem detalicznym oraz dostawami bezpośrednimi.

W zakładach produkcji żywności przeprowadzono 64 kontrole sanitarne, z czego 24 kontrole przeprowadzono u producentów pierwotnych. Najczęściej występujące nieprawidłowości:

- brak czystości i porządku,
- nieodpowiedni stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i wyposażenia,
- obecność szkodników,
- naruszenie łańcucha chłodniczego,
- brak bieżących zapisów w ramach GHP/GMP/HACCP.

Za stwierdzone nieprawidłowości sanitarno-higieniczne oraz zaniedbania nałożono 5 mandatów karnych na kwotę 1.500 zł.

2) Zakłady obrotu żywnością i zakłady żywienia zbiorowego

W zakładach obrotu żywnością przeprowadzono 99 kontroli sanitarnych.

Do najczęściej występujących uchybień w zakładach obrotu żywnością można zaliczyć:

- brak porządku i czystości,
- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości, w tym środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia/daty minimalnej trwałości, środków spożywczych bez etykiet,
- nieodpowiedni stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i wyposażenia,
- naruszenie łańcucha chłodniczego.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano 1 decyzję administracyjną na wykonanie obowiązków. Za stwierdzone nieprawidłowości sanitarno-higieniczne oraz zaniedbania nałożono 9 mandatów karnych, na kwotę 1.000 zł.

W zakładach żywienia zbiorowego w 2023 roku przeprowadzono ogółem 111 kontroli sanitarnych. W kontrolowanych zakładach żywienia zbiorowego najczęściej stwierdzanymi nieprawidłowościami były:

a) żywienia zbiorowego otwartego ogółem:

- brak porządku i czystości,
- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości, w tym środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia/daty minimalnej trwałości,
- brak bieżących zapisów w ramach GHP/GMP/HACCP,
- naruszenie łańcucha chłodniczego.

b) żywienia zbiorowego zamkniętego:

- brak porządku i czystości,
- nieodpowiedni stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i wyposażenia.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano 3 decyzje administracyjne na wykonanie obowiązków. Za stwierdzane nieprawidłowości sanitarno-higieniczne oraz zaniedbania nałożono 14 mandatów karnych na kwotę 2.900 zł.

W zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego sekcja higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku sprawowała także nadzór nad jakością żywienia. Ocena sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego przeprowadzano metodą jakościowej oceny teoretycznej jadłospisów w oparciu o zasady racjonalnego żywienia i zasady prawidłowości układania jadłospisów oraz kierując się zalecanymi normami żywienia dla populacji polskiej. Ponadto żywienie dzieci i młodzieży w placówkach systemu oświaty oceniano na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia dzieci i młodzieży w tych jednostkach. W trakcie nadzoru oceniono 23 jadłospisy:

- 2 w stołówkach szpitalnych,
- 6 w domach opieki społecznej,
- 7 w stołówkach szkolnych,
- 5 w stołówkach przedszkolnych,
- 2 w innych zakładach żywienia.

Nie stwierdzano nieprawidłowości w zakresie jakości żywienia.

Jakość żywienia w wybranych zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego w porównaniu do lat ubiegłych uległa poprawie.

2.2 Zatrucia pokarmowe

W 2023 roku nie odnotowywano przypadków zatruc pokarmowych.

2.3 System RASFF

W 2023 roku do PSSE w Bartoszycach wpłynęło 35 powiadomień w ramach europejskiego Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt (RASFF). W celu wyeliminowania zagrożeń zgłoszonych w ramach Systemu RASFF prowadzono działania zgodne z ustawowymi kompetencjami, podejmowano działania wyjaśniające i zaradcze adekwatne do stanu faktycznego oraz monitorowano procesy wycofywania kwestionowanych produktów przez przedsiębiorców. W związku z powyższym na podstawie otrzymanych list dystrybucyjnych przeprowadzono 9 kontroli interwencyjnych w 8 obiektach żywnościowo-żywnościowych.

Spośród wszystkich powiadomień 32 dotyczyły żywności, a 3 wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Powodem kwestionowania było głównie:

- stwierdzenie obecności bakterii *Salmonella* w żywności – 7 powiadomień, które dotyczyły głównie mięsa drobiowego,
- przekroczenie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości – 14 powiadomień.

2.4 Bezpieczeństwo grzybów

W okresie od czerwca do końca października 2023 r. sprawowano nadzór nad obrotem grzybami świeżymi, suszonymi i przetworami z grzybów. Przeprowadzono 29 kontroli sanitarnych w obiektach żywnościowo-żywnościowych w trakcie, których nie stwierdzono używania do produkcji żywności świeżych grzybów leśnych. Na nadzorowanym terenie nie ma zarejestrowanych własnych producentów przetworów z grzybów.

W kontrolowanych obiektach nie odnotowano nieprawidłowości w zakresie oznakowania, jakości zdrowotnej i pochodzenia środków spożywczych wprowadzanych do obrotu grzybów uprawnych (pieczarki) oraz przetworów grzybowych. Nie odnotowano zatruć spowodowanych spożyciem grzybów.

W 2023 r. udzielano poradnictwa w zakresie grzybów dla osób prywatnych zgłaszających się do siedziby Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Bartoszykach.

2.5 Monitoring i urzędowa kontrola żywności

Podstawą podejmowania działań w zakresie jakości zdrowotnej żywności oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością jest Plan pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Realizacja badań w zakresie tego planu jest bardzo istotnym i obligatoryjnym do realizacji elementem funkcjonowania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, jako znaczącego organu w Polsce, działającego w obszarze bezpieczeństwa żywności i żywienia. Ocena jakości zdrowotnej środków spożywczych wykonana została w roku ubiegłym w 18 kierunkach (m.in. badano zanieczyszczenia mikrobiologiczne, pozostałości pestycydów, zawartość metali i substancji dodatkowych), w tym w zakresie zanieczyszczeń biologicznych i fizycznych, parametrów fizyko-chemicznych, cech organoleptycznych i znakowania. Do badań laboratoryjnych w ramach Urzędowej Kontroli Żywności i Monitoringu w 2023 roku pobrano ogółem 177 próbek, w tym 169 próbek żywności, 3 próbki materiałów i wyrobów do kontaktu żywnością oraz 5 wymazów sanitarnych pobranych w zakładzie żywienia zbiorowego w związku ze skargą konsumenta. Z pobranych próbek zakwestionowano 2 wymazy z powierzchni rąk pod względem zanieczyszczeń mikrobiologicznych.

Jakość żywności wyprodukowanej przez producentów na terenie powiatu bartoszyckiego, na przestrzeni ostatnich lat nie budzi zastrzeżeń. W 2023 roku pobrano 44 próbki żywności u producentów z nadzorowanego terenu.

2.6 Wnioski konsumentów o interwencje

W 2023 roku przeprowadzono 24 kontrole w związku z wniesionymi informacjami w sprawie niewłaściwej jakości środków spożywczych lub niewłaściwego stanu higieniczno-sanitarnego zakładów. W 11 przypadkach potwierdzono zasadność zgłoszeń o interwencję, w wyniku czego wszczęto postępowanie administracyjne, nałożono 10 mandatów karnych na łączną kwotę 2.300 zł.

W pozostałych przypadkach informacje nie zostały potwierdzone.

3. Sekcja Higieny Komunalnej

Sekcja Higieny Komunalnej w 2023 roku realizowała zadania poprzez:

- 1) sprawowanie bieżącego nadzoru nad:
 - a) obiektami użyteczności publicznej (m.in. zakładami fryzjerskimi, zakładami kosmetycznymi, gabinetami tatuażu, zakładami odnowy biologicznej, obiektami noclegowymi, domami pomocy społecznej, ustępami publicznymi, cmentarzami, domami pogrzebowymi),
 - b) pływalnią,
 - c) jakością zdrowotną:
 - wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w wodociągach,
 - wody wykorzystywanej w rekreacji wodnej,
 - ciepłej wody w budynkach zamieszkania zbiorowego i zakładach opieki zdrowotnej zamkniętej pod kątem obecności bakterii z rodzaju Legionella,
 - d) ekshumacjami i transportem zwłok i szczątków ludzkich,
- 2) opiniowanie imprez masowych w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego uczestnikom imprezy,
- 3) opracowywanie ocen higienicznych materiałów używanych do uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia,
- 4) udział w opiniowaniu projektów i odbiorach obiektów użyteczności publicznej oraz ujęć wody.

W ramach działań prowadzonych przez Sekcję Higieny Komunalnej wydano:

 - 121 decyzji, (w tym: 16 dotyczących obiektów użyteczności publicznej, 7 dotyczących wody do spożycia, 1 dotycząca wody na pływalni, 1 dotycząca urządzeń wodnych, 96 w zakresie zgody na ekshumację),
 - 25 decyzji płańniczych,
 - 1 postanowienie,
 - 4 opinie sanitarne w sprawie organizacji imprezy masowej,
 - 25 opinii sanitarnych dotyczących procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi w zakładach fryzjerskich i kosmetycznych,
 - 6 opinii sanitarnych dotyczących regulaminów utrzymania porządku i czystości na terenach gmin,
 - ok. 162 ocen jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz 34 okresowe oceny jakości wody,
 - 25 opinii dotyczących procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi.

3.1 Nadzór nad jakością zdrowotną wody

Podstawowym celem prowadzonego nadzoru sanitarnego nad jakością wody jest zapewnienie wody o odpowiedniej jakości zdrowotnej jej konsumentom i użytkownikom. Nadzór sanitarny prowadzony jest w odniesieniu do urządzeń służących do produkcji i zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, ciepłej wody użytkowej w zakresie badań w kierunku Legionella sp. oraz wody z pływalni.

Jednostkami odpowiedzialnymi, za jakość wody podawanej w urządzeniach wodociągowych są producenci wody – przedsiębiorstwa wodociągowe, a także podmioty wykorzystujące wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia jako część działalności handlowej lub w budynkach użyteczności publicznej.

3.1.1 Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi

Sprawowanie nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi polega na:

- a) pobieraniu prób wody z ujęć wodnych, z sieci wodociągowych i pływalni do badań fizykochemicznych i bakteriologicznych,
- b) dokonywaniu analiz i ocen wyników badań wody,
- c) wydawaniu ocen higienicznych na materiały i wyroby kontaktujące się z wodą do spożycia,
- d) prowadzeniu skutecznego nadzoru nad wywiązywaniem się podmiotów prowadzących zbiorowe zaopatrzenie w wodę z realizacji badań jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej, zgodnie z ustalonym harmonogramem,
- e) dokonywaniu okresowych oraz obszarowych ocen jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W 2023 r. w ramach nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi:

- przeprowadzono 83 kontrole jakości wody w 33 wodociągach,
- pobrano 145 próbek wody do badań laboratoryjnych,
- wydano 34 okresowe oceny jakości wody, 162 oceny jakości wody oraz dokonano obszarowej oceny jakości wody,

Na terenie powiatu funkcjonują 33 wodociągi w tym:

- **1 wodociąg o produkcji wody 1001-10000 m³/d**

Jest to wodociąg miejski w Bartoszycach. Wodociąg zaopatruje ok. 23400 mieszkańców. Poza Bartoszycami do wodociągu podłączone są miejscowości: Dąbrowa, Wawrzyny, Ceglarki, Okopa, Połęczce, Wiatrak i Jarkowo.

W 2023 roku woda pochodząca z wodociągu publicznego Bartoszyce spełniała wymagania mikrobiologiczne i fizykochemiczne określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). W próbkach wody pobranych w 2023 roku w ramach monitoringu parametrów grupy A (podstawowe parametry fizyczne, organoleptyczne, chemiczne i mikrobiologiczne) i grupy B (znacznie większy zakres badanych parametrów w tym m.in. metale ciężkie, pestycydy itd.) nie stwierdzono przekroczenia żadnego z parametrów.

- **12 wodociągów o produkcji wody 101-1000 m³/d**

Są to wodociągi publiczne: Górowo Iławeckie, Kamińsk, Kandyty, Wojmiany (gm. Górowo Iławeckie), Sępopol, Bisztynek, Sątopy (gm. Bisztynek), Bezledy, Tolko, Galiny i Szwaruny (gm. Bartoszyce) oraz wodociąg lokalny zaopatrujący Szpital Powiatowy im. Jana Pawła II w Bartoszycach.

W tej grupie wodociągów wydano 2 decyzje umarzające postępowanie administracyjne w sprawie niewłaściwej jakości wody w wyniku przeprowadzonych urzędowych kontroli jakości wody pochodzącej:

➤ **z wodociągu publicznego Szpital Powiatowy w Bartoszykach** - zakwestionowano 3 próbki wody ze względu na obecność bakterii grupy coli w ilości: 3 jtk/100 ml, 3 jtk/ 100 ml i 5 jtk/100 ml, oraz ponadnormatywną mętność: 3,3 NTU, 2,6 NTU i 2,9 NTU. Po przeprowadzeniu przez stronę natychmiastowych działań naprawczych oraz przedłożeniu sprawozdań z badań jakości wody ustalono, że jakość wody pod kątem kwestionowanych parametrów spełnia wymagania rozporządzenia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, natomiast stwierdzono ponadnormatywną liczbę mikroorganizmów w 22°C w ilości > 300 jtk/1 ml. Strona ustaliła przyczynę pogorszenia jakości wody i po przeprowadzonych działaniach naprawczych udało się doprowadzić jakość wody do ustanowionych norm – umorzono postępowanie administracyjne.

➤ **z wodociągu publicznego Wojmiany (gm. Górowo Iławeckie)** – stwierdzono ponadnormatywną zawartość manganu na poziomie 170 µg/l. Po przeprowadzeniu przez stronę działań naprawczych oraz przedłożeniu sprawozdań z badań potwierdzających doprowadzenie jakości wody do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi – umorzono postępowanie administracyjne.

- **20 wodociągów o produkcji wody < 100 m³/d**

Są to wodociągi publiczne: Bądle, Janikowo, Kiwajny, Piasty Wielkie, Pieszkowo, Wiewiórki, Worławki, Żołędnik (gm. Górowo Iławeckie), Judyty, Langanki, Lwowiec, Masuny, Pasławki, Smodajny, Stopki, Ostre Bardo (gm. Sępole), Prosiły (gm. Bisztynek), Kinkajmy, Łabędnik, Osieka (gm. Bartoszyce).

W tej grupie wodociągów wydano 3 decyzje stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia oraz 2 decyzje umarzające postępowanie administracyjne.

W wyniku przeprowadzonych urzędowych kontroli jakości wody ujmowanej:

➤ **z wodociągu publicznego Worławki (gm. Górowo Iławeckie)** - zakwestionowano dwie próbki wody ze względu na ponadnormatywną mętność na poziomie 7,7 NTU i 9,2 NTU. Przekroczenie w zakresie ww. parametru zostało niezwłocznie usunięte. Dostarczone po przeprowadzonych działaniach naprawczych przez producenta wody sprawozdania z badań wykazały prawidłową jakość wody. W związku powyższym umorzono postępowanie.

➤ **z wodociągu publicznego Janikowo (gm. Górowo Iławeckie)** - zakwestionowano dwie próbki wody ze względu na ponadnormatywną mętność na poziomie 7,2 NTU i 7,5 NTU. Przekroczenie w zakresie ww. parametru zostało niezwłocznie usunięte. Dostarczone po przeprowadzonych działaniach naprawczych przez producenta wody sprawozdania z badań wykazały prawidłową jakość wody. W związku powyższym umorzono postępowanie.

➤ **z wodociągu publicznego Łabędnik (gm. Bartoszyce)** – stwierdzono ponadnormatywną mętność w jednym z badanych na sieci punktów zgodności 2,8 NTU. Przedsiębiorstwo niezwłocznie podjęło działania naprawcze. Po przedłożeniu sprawozdań z badania próbki wody stwierdzono, że jakość wody odpowiada warunkom rozporządzenia w sprawie jakości wody

przeznaczonej do spożycia przez ludzi w zakresie kwestionowanego parametru - umorzono postępowanie.

➤ **z wodociągu publicznego Smodajny** – stwierdzono, że woda nie spełnia wymagań ze względu na ponadnormatywną zawartość sodu na poziomie 323 mg/l, w związku z czym wydano decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi. Strona nie wywiązując się z wykonania obowiązków nałożonych decyzją w określonym terminie została ukarana grzywną celem przymuszenia ich wykonania. Biorąc pod uwagę, że zakład poinformował, iż podejmie wszelkie próby pozyskania środków finansowych na modernizację ujęcia SUW Stopki do którego celowo chce przyłączyć odbiorców usług SUW w Smodajnach i jednocześnie zlikwidowaniu tej stacji, PPIS wydał decyzję warunkową w terminie do 31 grudnia 2024 r.

Ponadto PPIS w Bartoszycach w 2023 roku wydał kolejną warunkową decyzję w związku z ponadnormatywną zawartością chlorków.

W okresie sprawozdawczym na terenie powiatu bartoszyckiego najczęściej kwestionowane w wodzie parametry to: ponadnormatywna zawartość manganu, żelaza, nieakceptowalna mętność. Są to parametry wskaźnikowe, które nie mają bezpośredniego wpływu na zdrowie konsumenta, lecz mogą oznaczać, że procesy uzdatniania wody lub dystrybucji wody są prowadzone niewłaściwie. Pogorszenie się jakości wody pod względem mikrobiologicznym było spowodowane głównie złym stanem technicznym instalacji wewnętrznej oraz małym rozbiorem wody. Na koniec 2023 roku stwierdzono przydatność wody do spożycia we wszystkich wodociągach.

3.1.2 Ciepła woda użytkowa

Do zadań dotyczących nadzoru nad jakością zdrowotną wody należy również prowadzenie skutecznego nadzoru oraz kontrole jakości ciepłej wody użytkowej pod kątem występowania bakterii z rodzaju *Legionella* w budynkach zamieszkania zbiorowego, w obiektach basenowych i przedsiębiorstwach podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

W ramach prowadzonego przez inspekcję sanitarną monitoringu badania ciepłej wody w kierunku wykrywania pałeczek *Legionella* sp. w 2023 r. dokonano poboru 9 próbek ciepłej wody użytkowej:

- w Domach Pomocy Społecznej w Kamińsku, Domu Pomocy Społecznej „Senior” w Kamińsku, Worynach, Bisztynku, Szczurkowie, Bartoszycach oraz prywatnym całodobowym domu opieki w Liskach,
- w Szpitalu Powiatowym im. Jana Pawła II w Bartoszycach,
- w Szpitalu Rehabilitacyjnym w Górowie Iławeckim.

Badania na obecność mikroorganizmów z rodzaju *Legionella* sp. w większości placówek zostały również przeprowadzone w ramach kontroli wewnętrznej przez zarządzających tymi obiektami. W związku z powyższym wyniki badań jakości ciepłej wody z instalacji wewnętrznej w powyższych obiektach potwierdziły spełnienie wymagań sanitarnych określonych w załączniku nr 5 do rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Ponadto wystosowano pisma do zarządzających ww. obiektami odnośnie konieczności prowadzenia badań kontrolnych ciepłej wody użytkowej w zakresie obecności bakterii *Legionella*, a także ryzyka namnażania się bakterii z rodzaju *Legionella* w instalacjach wewnętrznych sieci wodociągowych oraz systemach instalacji wentylacyjno-klimatyzacyjnych, z prośbą o zwrócenie

szczególnej uwagi na prawidłowe funkcjonowanie tychże instalacji celem zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi.

3.1.3 Woda wykorzystywana do rekreacji wodnej

Na terenie powiatu bartoszyckiego brak jest kąpielisk oraz miejsc wykorzystywanych do kąpieli, natomiast inspekcja sanitarna sprawuje nadzór nad 1 odkrytą pływalnią miejską zlokalizowaną w Bartoszycach. W 2023 roku pływalnia ze względów technicznych funkcjonowała w terminie od 31 lipca do 31 sierpnia. Pływalnia składa się z niecki basenowej podzielonej na część pływacką (niecka głęboka) oraz rekreacyjną (niecka płytka). Niecki zasilane są wodą wodociągu publicznego w Bartoszycach, woda dezynfekowana jest automatycznie przy zastosowaniu podchlorynu sodu. Stan sanitarno-higieniczny obiektu nie budził zastrzeżeń. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego wszystkim użytkownikom pływalni funkcjonującej w sezonie letnim prowadzony był nadzór nad jakością wody zgodnie z harmonogramem zatwierdzonym przez Inspektora Sanitarnego. Badania jakości wody pobranej w ramach nadzoru sanitarnego nie wykazały przekroczeń parametrów mikrobiologicznych, natomiast zakwestionowano 2 próbki pobrane w ramach kontroli wewnętrznej przez zarządzającego obiektem, które dotyczyły niskiego poziomu chloru wolnego, niskiego poziomu potencjału redox, ponadnormatywnej zawartości sumy THM oraz ponadnormatywnej zawartości trichlorometanu. Zarządca zwiększył stężenie chloru, jednak ze względu na koniec sezonu, zarządca zamknął pływalnię i umorzono postępowanie administracyjne.

Ponadto zarządca pobrał próbkę ciepłej wody użytkowej, której analiza nie wykazała obecności bakterii Legionella sp. w instalacji.

3.2 Obiekty użyteczności publicznej

W 2023 r. w ramach nadzoru wykonano 128 kontroli w obiektach użyteczności publicznej. Kontrolą zostały objęte:

- **zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej**

Skontrolowano 36 zakładów fryzjerskich, 23 zakłady kosmetyczne, 1 zakład tatuażu, 4 zakłady odnowy biologicznej i 1 zakład, w którym świadczone są więcej niż jedna usługa. W zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej i tatuażu w trakcie świadczonych usług istnieje wysokie ryzyko zakażenia, w związku z czym zarówno personel zakładów, jak i ich właściciele zobowiązani są do utrzymywania pomieszczeń, ich wyposażenia, a także sprzętu w odpowiednim stanie sanitarno-higienicznym. Podczas przeprowadzanych kontroli obiektów, szczególną uwagę zwracano na opracowanie i wdrożenie procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi oraz właściwe prowadzenie procesów dezynfekcji i sterylizacji sprzętów stosowanych do wykonywania zabiegów, podczas których może dojść do naruszenia ciągłości tkanek.

Podczas kontroli sanitarnych w dwóch zakładach fryzjerskich (1 zlokalizowany w Bartoszycach oraz 1 w Górowie Iławeckim) w ramach bieżącego nadzoru wykazały naruszenie wymagań sanitarno-technicznych, tj.:

- brak opracowanych procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi u ludzi,
- zniszczone powłoki malarskie na ścianie przy myjce fryzjerskiej,
- brak umywalki w pomieszczeniu sanitarno-higienicznym.

Przeprowadzone czynności kontrolne celem sprawdzenia realizacji wykonania nakazów zawartych w decyzji administracyjnej wykazały usunięcie powyższych nieprawidłowości.

W kontrolowanych zakładach świadczących usługi fryzjerskie wydano również zalecenia dotyczące:

- aktualizacji procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi.

W związku z obowiązującymi przepisami przeprowadzono również kontrole sanitarne w obiektach wyposażonych w solaria, w których nieprawidłowości nie stwierdzono. Kontrolni poddano również obiekt świadczący w swoim zakresie usługi z zakresu ćwiczeń fizycznych, gdzie stwierdzono zniszczone powłoki malarskie w jednym z pomieszczeń.

- **obiekty hotelarskie, motele, pensjonaty i inne, w których świadczone są usługi noclegowe**

Skontrolowano 1 hotel i 9 innych obiektów świadczących usługi noclegowe w tym agroturystykę. Kontrole nie wykazały zaniedbań w utrzymaniu bieżącej czystości i stanu technicznego. Uchybień nie odnotowano.

- **domy pomocy społecznej**

Skontrolowano 6 domów pomocy społecznej oraz 1 placówkę zapewniającą całodobową opiekę (prywatny dom opieki), w którym stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu technicznego ścian i sufitów w poszczególnych pokojach mieszkalnych z ubytkami tynku, oznakami zawilgocenia oraz czarnym nalotem. Zarządca przed wydaniem decyzji wykonał wszystkie ww. nieprawidłowości, wobec powyższego przeprowadzono kontrolę sprawdzającą – umorzono postępowanie.

- **zakłady karne**

Skontrolowano 1 zakład karny. W trakcie przeprowadzonej kontroli sanitarnej stwierdzono:

- sufit w świetlicy ogólnodostępnej z widocznym zaciekiem, ciemnym nalotem i łuszczącą się farbą;
- sufit w łaźni ogólnodostępnej zawilgocony, z ubytkami tynku i ciemnym nalotem;
- sufit i ściany w kąciakach sanitarnych w poszczególnych celach mieszkalnych z ciemnym nalotem i łuszczącą się farbą,
- sufit w łaźni izb chorych z widocznym zaciekiem i ciemnym nalotem.

Strona przed wydaniem decyzji poinformowała PPIS w Bartoszykach o wykonaniu obowiązków, wobec powyższego umorzono postępowanie i wydano decyzję płatniczą.

- **ustępy publiczne**

Skontrolowano 5 obiektów. Wszystkie ustępy są obiektami skanalizowanymi, dostosowanymi dla osób niepełnosprawnych. W trakcie kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

- **domy przedpogrzebowe, cmentarze**

Skontrolowano 3 domy przedpogrzebowe oraz 6 cmentarzy komunalnych. W kontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości, w jednym z cmentarzy na terenie miasta Bartoszyce planowany jest na 2024 rok generalny remont ogrodzenia. Przeprowadzono również 1 kontrolę w stosunku do podmiotu przeprowadzającego ekshumacje zwłok/szczałków ludzkich celem sprawdzenia, czy warunki sanitarne nałożone decyzjami administracyjnymi zezwalającymi na ekshumację zostały spełnione. Nie odnotowano uchybień.

- **środki transportu**

Przeprowadzono 1 kontrolę firmy przewozowej w Bartoszcach. Skontrolowano środki transportu (tj. 3 autobusy komunikacji publicznej, 1 autobus turystyczny), których stan sanitarno-techniczny nie budził zastrzeżeń. Przeprowadzono również 8 kontroli samochodów służących do przewozu zwłok/szczałków ludzkich. W trakcie przedmiotowej kontroli szczególną uwagę zwrócono na stan higieniczno-sanitarny i techniczny samochodu, rodzaj stosowanych środków czystości oraz sposób dezynfekcji. Nie odnotowano uchybień.

- **inne obiekty**

Skontrolowano 8 Stacji Uzdatniania Wody. W trakcie kontroli sanitarnych stwierdzono nieprawidłowości dotyczące:

- stanu technicznego podłogi w pomieszczeniu stacji w Wiewiórkach, która była zwilgocona, nierówna, z ubytkami i trudna w utrzymaniu w czystości.

Wobec powyższego wydano decyzję nakazującą usunięcie stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości.

Ponadto przeprowadzono kontrolę sanitarną lodowiska miejskiego zorganizowanego na terenie rekreacyjnym przy ul. Korczaka w Bartoszcach. Obiekt był czynny w miesiącu styczniu na czas ferii zimowych. W trakcie kontroli szczególną uwagę zwrócono na procedury postępowania z wypożyczanym sprzętem w tym obuwie/ łyżwami.

Kontroli poddano również świetlice wiejskie, których stan techniczny budził szereg nieprawidłowości. Większość ze świetlic nie ma zapewnionego dostępu do wody przeznaczonej do spożycia, a także brak ustępów ogólnodostępnych. W związku ze złym stanem technicznym wydano 14 decyzji administracyjnych:

- Świetlica w Dwórznie - nawierzchnia schodów wejściowych do budynku z licznymi ubytkami tynku, nierówna, trudna do utrzymania w czystości; zawilgocona ściana z ubytkami tynku w pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi,
- Świetlica w Łądku – brak ustępu ogólnodostępnego, brak zaopatrzenia w wodę do spożycia przez ludzi,
- Świetlica w Unikowie – sufit w pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi z odpadającym tynkiem i pokryty ciemnym nalotem; podłoga w pomieszczeniu kuchni nierówna, trudna w utrzymaniu czystości,
- Świetlica w Dąbrowie - brak ustępu ogólnodostępnego, brak zaopatrzenia w wodę do spożycia przez ludzi,
- Świetlica w Troksach - sufit w pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi z odpadającym tynkiem i łuszczącą się farbą,
- Świetlica w Dietrzychowie – ściany i sufity w pomieszczeniach świetlicy w tym pomieszczeniu zabaw dla dzieci, pomieszczeniu sanitarno-higienicznym damskim i męskim, pomieszczeniu kuchni oraz pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi ze śladami po zalaniu z opadów atmosferycznych, zawilgocone, z łuszczącą się farbą,
- Świetlica w Pareżkach - ściany w pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi zawilgocone, pokryte łuszczącą się farbą oraz trudne w utrzymaniu czystości; podłoga w pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi nierówna, wykonana z materiału trudnego w utrzymaniu czystości, nieodpornego na działanie środków czystości; nawierzchnia schodów wejściowych do budynku z licznymi ubytkami tynku, nierówna, trudna do utrzymania w czystości; brak ustępu ogólnodostępnego dla osób korzystających ze świetlicy; brak zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi dla osób korzystających ze świetlicy,
- Świetlica w Grotowie - ściany w pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi zawilgocone, pokryte łuszczącą się farbą oraz trudne w utrzymaniu czystości; sufit w pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi, zawilgocony, pokryty ciemnym nalotem- podłoga w pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi nierówna, wykonana z materiału trudnego w utrzymaniu czystości, nieodpornego na działanie środków czystości; nawierzchnia schodów wejściowych do budynku z licznymi ubytkami tynku, nierówna, trudna do utrzymania w czystości; brak ustępu ogólnodostępnego dla osób korzystających ze świetlicy,
- Świetlica w Paluzach - ściany w pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi zawilgocona, pokryte łuszczącą się farbą oraz trudne w utrzymaniu czystości,
- Świetlica w Łędlawkach - brak ustępu ogólnodostępnego dla osób korzystających ze świetlicy,
- Świetlica w Grzędzie – ściana w sali głównej i w pomieszczeniu kuchni ze śladami sugerującymi wzrost pleśni z odpadającym tynkiem,
- Świetlica w Pleśnie - brak ustępu ogólnodostępnego dla osób korzystających ze świetlicy; brak zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi dla osób korzystających ze świetlicy.

3.3 Interwencje

W 2023 roku do Sekcji Higieny Komunalnej wpłynęło 8 wniosków z prośbą o interwencję. 5 spraw załatwiono we własnym zakresie, w związku z czym przeprowadzono 4 kontrole sanitarne, 1 wizję lokalną, 3 sprawy przekazano do załatwienia wg właściwości. Udzielono 8 odpowiedzi.

Wnioski o interwencje załatwione we własnym zakresie dotyczyły (ogółem 5):

- niewłaściwego postępowania z narzędziami wielokrotnego użytku w salonie kosmetycznym zlokalizowanym w miejscowości Bartoszyce - przeprowadzono kontrolę, nie stwierdzono nieprawidłowości, udzielono odpowiedzi;
- niewłaściwej jakości wody w wodociągu Langanki - pobrano próbki, nie stwierdzono nieprawidłowości, udzielono odpowiedzi;
- uciążliwości w postaci hałasu oraz „zapachów” wydobywających się z urządzenia klimatyzacyjnego, zamontowanego w oknie lokalu użytkowego- przeprowadzono kontrolę, zlecono wykonanie pomiarów hałasu, nie stwierdzono nieprawidłowości, udzielono odpowiedzi;
- obecności szczurów w pomieszczeniach piwnicznych lokalu mieszkalnego- przeprowadzono wizję lokalną oraz wywiad z mieszkańcami wspólnoty, nie stwierdzono nieprawidłowości, udzielono odpowiedzi i zaleceń;
- uciążliwy hałas i zapach wydobywający się z agregatu prądotwórczego znajdującego się na posesji należącej do właścicielki lokalu gastronomicznego w Bartoszykach- przeprowadzono kontrolę, stwierdzono nieprawidłowości w postaci zapachu i hałasu, zlecono badania hałasu, umorzono postępowanie w związku z usunięciem przez właściciela agregatu.

Wnioski przekazywane do rozpatrzenia wg właściwości dotyczyły (ogółem 3):

- niewłaściwej gospodarki nieczystościami ciekłymi, które są wylewane przez mieszkańca Gminy Bartoszyce do rzeki - przekazano sprawę do organu właściwego, udzielono odpowiedzi;
- niewłaściwej gospodarki nieczystościami ciekłymi, które są wylewane przez mieszkańca Gminy Górowo Iławeckie - przekazano sprawę do organu właściwego, udzielono odpowiedzi;
- uciążliwy zapach wydobywający się ze studzienki kanalizacyjnej na terenie miasta Bartoszyce - przekazano sprawę do organu właściwego, udzielono odpowiedzi.

3.4 Imprezy masowe

W 2023 r. do PSSE w Bartoszykach wpłynęły 4 wnioski o zaopiniowanie imprezy masowej pn. „Międzynarodowe Dni Bartoszyce 2023” w Bartoszykach, „I Ogólnopolski Festiwal Disco Polo i Dance - Disco Barcja”, „Święto Plonów Gminy Bartoszyce 2023” w Bezledach, „Gala Sportów Walki BFN” w Bartoszykach. Wydano 4 pozytywne opinie sanitarne w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego uczestnikom imprezy. W trakcie trwania imprezy masowej organizator był zobowiązany do spełnienia poniższych warunków:

- zapewnić odpowiednią ilość punktów czerpalnych wody do spożycia przez ludzi (1 punkt na każde 1000 osób), której jakość powinna spełniać wymagania określone

- obowiązującymi przepisami prawnymi,
- zapewnić odpowiednią ilość kabin WC (wg normy przyjmuje się, że na 1 kabinę przypada 250 osób), umywalki do mycia rąk, środki higieny, tj. papier toaletowy, mydło, ręczniki jednorazowe/suszarki, a także kabinę WC przystosowaną dla osób niepełnosprawnych,
 - zapewnić bieżące czyszczenie pomieszczeń sanitarnych (dezynfekcja toalet, uzupełnianie papieru toaletowego, mydła, ręczników jednorazowych, a w razie konieczności czyszczenie zbiorników bezodpływowych),
 - zapewnić odpowiednią ilość pojemników na odpady komunalne oraz ich opróżnianie w razie przepełnienia.

3.5 Ekshumacje

Do zakresu działań Sekcji Higieny Komunalnej należy również nadzór nad ekshumacjami i transportem zwłok i szczątków ludzkich. W 2023 roku do PSSE w Bartoszycach wpłynęło 99 wniosków o ekshumację, wydano 96 decyzji. Przeprowadzono 1 kontrolę w stosunku do podmiotu przeprowadzającego ekshumację oraz skontrolowano 8 środków transportu służących do przewozu zwłok/szczątków ludzkich. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Sekcja Higieny Pracy

Sekcja Higieny Pracy sprawuje nadzór nad warunkami higieniczno-zdrowotnymi w zakładach pracy oraz nad czynnikami szkodliwymi występującymi w środowisku pracy (czynniki chemiczne, pyły, hałas, drgania mechaniczne, czynniki biologiczne, mikroklimat zimny i gorący), a także nad czynnikami uciążliwymi (oświetlenie) oraz nad chemikaliami (substancje chemiczne i ich mieszaniny, produkty biobójcze, prekursorzy narkotyków kat. 2 i 3).

Ponadto sekcja sprawuje nadzór nad chorobami zawodowymi oraz nad wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych, tzw. dopalaczy.

4.1 Nadzór nad warunkami higienicznymi i zdrowotnymi w środowisku pracy

W 2023 roku na terenie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bartoszycach zewidencjonowanych było 219 zakładów pracy.

W 2023 roku nadzorem objęto 89 zakładów pracy, w których zatrudnionych było 4563 pracowników. Ogółem przeprowadzono 103 kontrole stanu higieniczno-sanitarnego oraz dokonano analizy 25 sprawozdań z badań środowiska pracy. W związku ze stwierdzeniem uchybień higieniczno-zdrowotnych wydano 14 decyzji administracyjnych.

Najczęściej stwierdzane uchybienia podczas kontroli to:

- niewłaściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i stanowisk pracy oraz pomieszczeń i urządzeń higieniczno-sanitarnych,
- brak aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy,
- brak rejestru i kart badań pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia.

4.2 Przekroczenia normatywów higienicznych NDN/NDS

Na terenie naszego powiatu znajduje się 6 zakładów, w których pracownicy narażeni są na przekroczenia normatywów higienicznych – 5 w zakresie NDN (najwyższych dopuszczalnych natężeń), 1 w zakresie NDS (najwyższych dopuszczalnych stężeń). Najczęściej stwierdza się przekroczenie najwyższego dopuszczalnego natężenia hałasu, który głównie występuje w przemyśle meblarskim, zakładach szklarskich, stolarskich, produkujących wyroby metalowe oraz odlewniach.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 3 zakłady pracy, w których występują przekroczenia normatywów higienicznych w zakresie NDN hałasu, narażonych 36 pracowników.

W zakładach pracy, w których występują przekroczenia hałasu i drgań mechanicznych, pracodawcy realizują program działań organizacyjno-technicznych zmierzający do ograniczenia narażenia. Działania te dostosowywane są do potrzeb pracowników należących do grup szczególnego ryzyka poprzez:

- stosowanie procesów technologicznych nie wytwarzających nadmiernego hałasu;
- automatyzację i hermetyzację procesów technologicznych;
- stosowanie ekranów dźwiękochłonnych.

W zakładach pracy, w których obniżenie poziomu hałasu do norm dopuszczalnych jest niemożliwe ze względów technologicznych, pracodawcy zobowiązani są do:

- szkolenia pracowników w celu uświadamiania im rozmiarów zagrożenia i sposobów minimalizacji, w tym szkolenia specjalistyczne na szkoleniu okresowym z udziałem lekarza laryngologa;
- kierowania na badania audiometryczne słuchu pracowników narażonych na hałas po wczesnym wykryciu zaburzeń chorobowych, przesuwanie do innych prac;
- ograniczenia czasu ekspozycji tylko do niezbędnego minimum;
- doboru środków ochrony indywidualnej do wielkości charakteryzujących hałas;
- oceny ryzyka zawodowego z zastosowaniem środków profilaktycznych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bartoszycach w 2023 roku nie wydawał decyzji administracyjnych na wyeliminowanie lub obniżenie możliwie do najniższego poziomu przekroczenia wartości normatywnych.

4.3 Zakłady o szczególnym zagrożeniu

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bartoszycach prowadzi nadzór nad obiektami o szczególnym zagrożeniu, w których występują czynniki rakotwórcze oraz 5-krotne i wyższe przekroczenia najwyższych dopuszczalnych normatywów higienicznych NDS i NDN. W 2023 roku zewidencjonowano 46 zakładów pracy, w których występują czynniki o działaniu rakotwórczym.

Ogółem narażonych na czynniki rakotwórcze w 2023 roku było 381 pracowników (381 mężczyzn, 0 kobiet) oraz 3 pracowników (3 mężczyzn, 0 kobiet) pozostających w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 17 zakładów pracy, w których występują czynniki rakotwórcze. W ramach nadzoru nad zakładami pracy, w których występują czynniki lub

procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym w środowisku pracy, w 2023 roku stwierdzono, że pracodawcy:

- prowadzą rejestry prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym;
- realizują badania środowiskowe, w celu monitorowania poziomu wartości normatywnych czynników rakotwórczych;
- dopełniają obowiązek przekazywania danych do W-MPWIS o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

W ramach zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego pracownikom, pracodawcy podejmowali działania do obniżania ekspozycji narażenia na czynniki rakotwórcze. W zakładach pracy, w których procesy technologiczne uniemożliwiają wyeliminowanie czynnika rakotwórczego pracodawcy wyposażali pracowników w środki ochrony indywidualnej, odzież i obuwie robocze oraz zapewniali zabezpieczenia techniczne, tj. wentylacja mechaniczna stanowiskowa i ogólna.

4.4. Choroby zawodowe

W 2023 roku do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bartoszycach wpłynęło 5 zgłoszeń podejrzenia chorób zawodowych.

W ramach postępowań wyjaśniających dotyczących chorób zawodowych sporządzono 5 kart oceny narażenia zawodowego oraz wydano 5 skierowań na badania, w związku z podejrzeniem choroby zawodowej do Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Olsztynie, w celu wydania orzeczenia o stwierdzeniu lub braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bartoszycach w 2023 roku wydał 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej, wszystkie dotyczyły wymienionych w poz. 26 wykazu chorób zawodowych: choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa: borelioza u rolnika indywidualnego (1) i u pracownika leśnego (1).

4.5 Nadzór w zakresie zagrożeń zdrowia publicznego

4.5.1 Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne

W Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bartoszycach funkcjonuje zespół ds. nadzoru nad środkami zastępczymi, w skład którego wchodzi pracownicy sekcji Higieny Pracy oraz pracownik Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej.

W 2023 roku do PPIS w Bartoszycach nie wpływały sprawy związane z ujawnionymi dowodami rzeczowymi w postaci środków zastępczych.

W 2023 roku do siedziby PSSE w Bartoszycach wpłynęła informacja dotycząca podejrzenia zatrucia środkami zastępczymi 1 osoby w Dietrzychowiu, gm. Sępól.

4.5.2 Nadzór nad prekursorami narkotyków kat. 2 i 3

Na terenie powiatu bartoszyckiego nie występują podmioty wprowadzające do obrotu prekursorzy kategorii 2 i 3. Jedynie 2 zakłady stosują w pracy prekursorzy narkotyków kat. 3,

w których w 2023 roku przeprowadzono 2 kontrole. Nie stwierdzono nieprawidłowości w przedmiotowym zakresie.

4.5.3 Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami

Na terenie powiatu bartoszyckiego nie występują producenci, formulatorzy oraz importerzy substancji chemicznych i ich mieszanin, a jedynie dystrybutorzy oraz zakłady stosujące substancje chemiczne i ich mieszaniny (nie będący formulatorami).

W 2023 roku przeprowadzono 50 kontroli zakładów w zakresie wprowadzania do obrotu oraz stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Zakłady stosujące substancje chemiczne i ich mieszaniny są świadomi niebezpieczeństw, jakie ze sobą niesie niewłaściwe stosowanie substancji chemicznych i ich mieszanin. W większości zakładów substancje te są właściwie magazynowane, odpowiednio oznakowane oraz dla niebezpiecznych substancji zapewnione są karty charakterystyki. Stosujący podczas zakupu substancji chemicznych i ich mieszanin wymagają od dystrybutorów zapewnienia takiej karty. Ponadto, substancje te są używane wyłącznie przez osoby upoważnione i przeszkolone w zakresie ich stosowania.

4.5.4 Nadzór nad produktami biobójczymi

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Bartoszycach nadzoruje 41 podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzenie do obrotu produktu biobójczego. W 2023 roku dokonano 15 kontroli podmiotów wprowadzających do obrotu produkty biobójcze i 20 podmiotów stosujących ww. produkty. Nie stwierdzono nieprawidłowości, jak również nie wydano decyzji administracyjnych w zakresie produktów biobójczych.

Podmioty wprowadzające do obrotu produkty biobójcze zwracają szczególną uwagę na wymagania dotyczące produktów biobójczych, m.in. nie wprowadzają do obrotu produktów bez aktualnego pozwolenia na obrót. Również stosujący te produkty zwracają na to szczególną uwagę.

4.5.5 Nadzór nad detergentami

W 2023 roku nie przeprowadzono kontroli podmiotów stosujących detergenty.

4.5.6 Nadzór nad produktami kosmetycznymi

W 2023 roku przeprowadzono 1 kontrolę zakładu produkującego i konfekcjonującego produkty kosmetyczne. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Przeprowadzono 7 kontroli podmiotów wprowadzających do obrotu produkty kosmetyczne.

Jeden z kontrolowanych podmiotów wprowadzał do obrotu produkty kosmetyczne zawierające w swoim składzie niedozwoloną substancję chemiczną (lilial) - w ilości 4 szt. oraz produkty kosmetyczne nieposiadające oznakowania etykiet na opakowaniach w języku polskim w ilości 2 szt. Wydano 1 decyzję dotyczącą wycofania z obrotu produktów kosmetycznych zawierających ww. substancję oraz nieposiadające oznakowania etykiet na opakowaniach w języku polskim. Drugi z kontrolowanych podmiotów wprowadzał do obrotu produkty kosmetyczne nieposiadające oznakowania etykiet na opakowaniach w języku polskim – w ilości 39 szt. Wydano 1 decyzję dotyczącą wycofania z obrotu produktów niezawierających oznakowania w języku polskim. Od ww. decyzji wpłynęło 1 odwołanie, które skutkowało uchyleniem przez W-MPWIS decyzji PPIS w Bartoszycach.

Wydano 2 decyzje o nałożeniu kary pieniężnej o łącznej wysokości 1.300 PLN.

5. Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

W ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy w szczególności: uzgadnianie projektów planów zagospodarowania przestrzennego, uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych, uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych oraz inicjowanie przedsięwzięć oraz prac badawczych w dziedzinie zapobiegania negatywnym wpływom czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi. Do zadań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy również wydawanie opinii co do zgodności z warunkami sanitarnymi określonymi przepisami Unii Europejskiej przedsięwzięć i zrealizowanych inwestycji, których realizacja jest wspomagana przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej.

5.1 Działalność nadzorowa

W zakresie działalności Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w 2023 roku:

- przeprowadzono 25 kontroli sanitarnych, dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów,
- wydano 25 stanowisk dotyczących uzyskania pozwolenia na użytkowanie obiektów;
- zaopiniowano 21 dokumentacji projektowych,
- wydano 61 opinii sanitarnych, dotyczących realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- uzgodniono 2 dokumentacje dot. zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- uzgodniono 5 projektów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- wydano 23 postanowienia o uzgodnieniu projektów decyzji o warunkach zabudowy i lokalizacji inwestycji celu publicznego,
- wydano 42 decyzje płatnicze na kwotę 7879 zł.

5.2 Uczestnictwo w dopuszczeniu do użytkowania obiektów

W 2023 r. dokonano kontroli 25 obiektów przekazywanych do użytkowania. W wyniku oględzin obiektów stwierdzono, że inwestorzy realizują roboty budowlane w oparciu o prawomocne decyzje pozwolenia na budowę lub zgłoszenie zmiany sposobu użytkowania pomieszczeń, lokali i obiektów. Dokumentacja budowlana posiada wymaganą opinię sanitarną Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bartoszycach, opinie rzeczoznawców ds. sanitarno-higienicznych oraz inne opinie rzeczoznawców, wymagane przepisami szczegółowymi.

Podczas przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że obiekty realizowane są zgodnie z warunkami określonymi w dokumentacji budowlanej, przepisami i warunkami technicznymi. W niektórych przypadkach, realizacja niewielkich inwestycji odbiegała nieco od rozwiązań przyjętych w projektach budowlanych. Inwestorzy, podczas realizacji inwestycji, dokonują zmian, odstępstw od projektów o charakterze nieistotnym. Nieznaczące odstępstwa związane są ze zmianą profilu prowadzonych usług, sposobem wyposażenia pomieszczeń i dotyczą zmian rozmieszczenia

przyborów sanitarnych, ustawienia mebli itp. W trakcie kontroli dokonywanej podczas odbiorów końcowych poszczególnych obiektów, inwestorzy zobowiązani są przed rozpoczęciem działalności do usunięcia niedociągnięć i usterek.

Odbiory obiektów na terenie działania PSSE w Bartoszycach w 2023 r. dotyczyły przede wszystkim budowy, zmiany sposobu użytkowania pomieszczeń w przeważającej większości obiektów handlowych i usługowych. Dominującymi inwestycjami nowo wznoszonymi obiektami na terenie działania PSSE Bartoszyce jest budownictwo jednorodzinne. Adaptowane są pomieszczenia usługowe i mieszkalne istniejące z przeznaczeniem na działalność o charakterze usługowym lub handlowym. W niewielkiej ilości budowane są nowe zakłady produkcyjne i usługowe.

W 2023 r. Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bartoszycach nie wydawał sprzeciwów w sprawach dopuszczenia do użytkowania obiektów.

W ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania 25 inwestycji:

- budynek usługowo-mieszkalny z infrastrukturą, ul. 11 Listopada 5B, 11-200 Bartoszyce;
- salon fryzjerski i barberski przy ul. Kętrzyńskiej 23/1A w Bartoszycach;
- magazyn materiałów depozytowych Oddziału Celnego na Drogowym Przejściu Granicznym w Bezledach;
- salon barberski przy ul. Okrężnej 17/3 w Górowie Iławeckim;
- przebudowana istniejąca oczyszczalnia ścieków w miejscowości Kinkajmy;
- przebudowana istniejąca oczyszczalnia ścieków w miejscowości Bezledy;
- przebudowany i rozbudowany budynek Szkoły Podstawowej w Kinkajmach o przyszkolną salę sportową wraz z łącznikiem, działka nr 1/3, obręb Kinkajmy;
- świetlica wiejska wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną w miejscowości Sątopy, gm. Bisztynek;
- przebudowa oraz zmiana sposobu użytkowania lokalu mieszkalnego na świetlicę wiejską w miejscowości Pleśnik, gm. Bisztynek;
- modernizacja budynku handlowo-usługowo-mieszkalnego i przebudowa pomieszczeń świetlicy wiejskiej w miejscowości Paluzy, gmina Bisztynek;
- przebudowa oraz zmiana sposobu użytkowania budynku byłej hydrofornii na świetlicę w miejscowości Sątopy-Samulewo, gm. Bisztynek;
- Hotel robotniczy, ul. Tartaczna 3, 11-200 Bartoszyce;
- rozbudowa cmentarza komunalnego – budowa kolumbarium K4 w miejscowości Bartoszyce, ul. Leśna;
- salon fryzjerski przy ul. Bema 9/1 w Bartoszycach;
- oczyszczalnia ścieków w miejscowości Gałajny, gmina Górowo Iławeckie;
- rozbudowa istniejącej hali produkcyjnej, ul. Konopnickiej 2F, 11-200 Bartoszyce;
- przebudowa zdegradowanego ośrodka kultury w Górowie Iławeckim wraz z budową dwóch zewnętrznych platform pionowych oraz zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną przy ul. Kościuszki 26 w Górowie Iławeckim;
- lokal gastronomiczny, Plac Konstytucji 3 Maja 25 w Bartoszycach;
- rozbudowa z przebudową budynku Domu Kultury w Wojciechach wraz z termomodernizacją i wymianą źródeł ciepła na zeroemisyjne w miejscowości

Wojciechy”;

- Zmiana sposobu użytkowania pomieszczeń gospodarczych w budynku mieszkalnym jednorodzinny na pomieszczenia usługowe (przychodnia stomatologiczna) w miejscowości Romankowo 6A, 11-210 Sępopol;
- Budowa budynku stolarni w miejscowości Maszewy 27A, gm. Bartoszyce, dz. nr 163/1;
- Budowa indukcyjnej topialni metalu polegająca na budowie indukcyjnego pieca 600kg na części działki nr 237/1, obręb 12-Dąbrowa, gmina Bartoszyce;
- Salon kosmetyczny, ul. Kętrzyńska 23/27, 11-200 Bartoszyce;
- Zakład produkcji pizzy, ul. Sikorskiego 3, 11-220 Górowo Iławeckie;
- Budynek handlowo-usługowy wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą, ul. Wojska Polskiego 11A, 11-230 Bisztynek.

5.3 Zestawienie opiniowanych przedsięwzięć

W ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydano 61 opinii sanitarnych dotyczących realizacji przedsięwzięć, które zaliczono do mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w tym: 29 opinii sanitarnych o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, 25 opinii sanitarnych w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz określenie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, 7 opinii sanitarnych w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W 2023 roku opiniowano następujące inwestycje:

1. Inwestycje, dla których wydano opinie sanitarne o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:
 - budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy do 2 MW lub 2 x 1MW oraz wysokości do 3 m wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce nr 105/1 w obrębie Piaseczno, gm. Górowo Iławeckie;
 - budowa dziesięciu budynków mieszkalnych jednorodzinnych na działce nr 181, obręb Szylina, gmina Bartoszyce;
 - budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy do 4 MW oraz wysokości do 3 m wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce nr 59 w obrębie Piaseczno, gm. Górowo Iławeckie;
 - budowa 1–2 instalacji fotowoltaicznych pn. Węgoryty I, na terenie działki o nr ew. 13/1, obręb Węgoryty o mocy do 2,5MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i instalacją towarzyszącą;
 - budowa farmy fotowoltaicznej zlokalizowanej na części dz. nr 2/6 w obrębie Lwowiec, gmina Sępopol;
 - przebudowa i budowa drogi gminnej w miejscowości Wawrzyny, gmina Bartoszyce na działkach nr 26/12, 27/9, 45/2, 59/2, 68/8, 94, 104, 58/2, 58/5, 104/2;
 - budowa obory na działce nr 32/10, obręb Wojtkowo, gmina Bartoszyce;
 - umocnienie skarpy rzeki Łyny w pasie granicznym w km 73+700, gm. Sępopol;
 - budowa instalacji fotowoltaicznej na terenie działek nr 65/1; 65/3; 65/4; 65/5; 9/4; 9/3; 66/1; 66/2; 113/3 w obrębie Kiwajny, gmina Górowo Iławeckie;

- budowa elektrowni fotowoltaicznej o mocy do 1MW wraz z drogami dojazdowymi oraz przyłączem do krajowej sieci energetycznej i elementami infrastruktury technicznej na działce nr 61, obręb Kiertyny Wielkie i Małe, gmina Bartoszyce;
- budowa dwudziestu trzech budynków mieszkalnych jednorodzinnych na działce nr 201/8, obręb Debówko-Karolewko, gmina Bartoszyce;
- budowa czterdziestu trzech budynków mieszkalnych jednorodzinnych na działce nr 181/8, obręb Wojciechy, gmina Bartoszyce;
- budowa dwóch hal magazynowych, dwóch silosów płaskodennych, dwóch silosów lejowych, suszarni, czyszczalni z zadaszeniem, hali kosza przyjęciowego, pomieszczenia sterowni, dwóch fundamentów wentylatora, fundamentów dołów technologicznych, podziemnych zbiorników gazu płynnego, stalowych konstrukcji wsporczych urządzeń transportujących oraz instalacji niezbędnej infrastruktury technicznej i technologicznej na działce o nr ew. 109, obręb Bajdyty, gmina Bartoszyce;
- budowa bezobsługowej stacji paliw płynnych na działce nr 112/13, obręb 8 miasto Bartoszyce;
- przebudowa DP 1420N Tolniki Wielkie-Księżno-Troszkowo-Unikowo na odcinku Prosimy-Księżno i DP 1485N Księżno-Żardeniki na odcinku Księżno-Granica powiatu;
- budowa sześciu budynków mieszkalnych jednorodzinnych na działce nr 95/1, obręb Spytajny, gmina Bartoszyce;
- budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 15 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działce nr 16/9, 47/2, 311, 306/2, obręb Bukowiec, gmina Górowo Iławeckie;
- budowa czterdziestu siedmiu budynków mieszkalnych jednorodzinnych na działce nr 2/2, obręb Lipniki, gmina Górowo Iławeckie;
- przebudowa drogi powiatowej DP 1382N Wojmiany - Wiewiórki o długości 2,00km realizowanego na obszarze gminy Górowo Iławeckie na działkach obręb 55 – Woryny, dz. nr 413/1, 413/2, 413/3, 397;
- budowa parku fotowoltaicznego „Bartoszyce 1” o łącznej mocy do 15 MW na działce 38/1, obręb Węgoryty, gmina Bartoszyce;
- budowie parku fotowoltaicznego „Bartoszyce 2” o łącznej mocy do 15 MW na działce 49/1, obręb Węgoryty, gmina Bartoszyce;
- budowa parku fotowoltaicznego Sępopol 1 o łącznej mocy do 7MW włącznie (w tym także etapowo) wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działce nr 8, obręb Lwowiec, gmina Sępopol;
- przebudowa i rozbudowa stadionu miejskiego przy ulicy Sportowej w Bartoszycach na terenie działki nr 103/1 i 102;
- budowa parku fotowoltaicznego Sępopol 2 o łącznej mocy do 32,5 MW włącznie (w tym także etapowo) wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działce nr 2/9 i 2/13, obręb Lwowiec, gmina Sępopol;
- budowa parku fotowoltaicznego Bisztynek 3 o łącznej mocy do 9MW włącznie (w tym także etapowo) wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach nr 205/1 i 165/2, obręb Unikowo, gmina Bisztynek;
- budowa parku fotowoltaicznego Sępopol 3 o łącznej mocy do 9,5MW włącznie (w tym także etapowo) wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działce nr 80/3, obręb Masuny, gmina Sępopol;

- przebudowa drogi powiatowej DP 1579N Lipica– Smodajny, działka nr 37/2, 38 obręb Gaj, działka nr 171/2 obręb Lipica, gmina Sępole;
 - budowa zbiornika wodnego – stawu na terenie działki nr 83/1, 82/4, 81/1, obręb Nalikajmy, gmina Bartoszyce;
 - budowa dwudziestu pięciu budynków mieszkalnych jednorodzinnych na działce nr 305/3, 305/4 obręb Galiny, gmina Bartoszyce;
2. Inwestycje, dla których wydano opinie sanitarne w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz określenie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko:
- budowa farmy fotowoltaicznej „Różyna” zlokalizowanej na działce nr 217/4 obręb Różyna w gminie Sępole o mocy do 91 MW wraz z infrastrukturą techniczną;
 - budowa elektrowni słonecznej „Bisztynek” o mocy łącznej do 50 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą, gmina Bisztynek;
 - budowa farmy fotowoltaicznej „Bartoszyce Solar Park” o mocy przyłączeniowej do 38 MW zlokalizowanej na działkach nr: 167/6, 168/20, 168/21, 170, 204/2, 510, 511, 512, 514/2, 515, 517, 518, 519, 414/2, 513, 393/1, obręb Dąbrowa, gmina Bartoszyce;
 - budowa farmy fotowoltaicznej zlokalizowanej na części działek nr 472, 473 w obrębie Romankowo, gmina Sępole;
 - budowa farmy fotowoltaicznej zlokalizowanej na działce nr 405/2 w obrębie Romankowo, gmina Sępole;
 - budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 150 MW, zlokalizowanej w miejscowościach Boryty i Sępolewski Dwór, gmina Sępole wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą;
 - budowa instalacji fotowoltaicznej na terenie działki nr 5/21 w obrębie Robity, gm. Górowo Iławeckie;
 - budowa „farmy fotowoltaicznej Górowo Iławeckie” na terenie działek nr 16/2, 17/15, 20, 21/1, 21/2, 61/6, 62/3, 256/1, 256/3, 257, 258 w obrębie Dwórzno, 110, 150/2, 152/1, 165/1 w obrębie Zielenica, 173/7, 173/9, 173/13, 173/14, 173/17 w obrębie Sołtysowizna, gm. Górowo Iławeckie;
 - budowa elektrociepłowni na biogaz na działkach nr 36/1, 36/3, 36/6, 36/7, obręb Dąbrowa, gmina Bartoszyce;
 - budowa elektrowni fotowoltaicznej KROMARKI o mocy do 200 MW wraz z magazynami energii i infrastrukturą towarzyszącą na działce nr 1/5, 10, obręb Kromarki, na działce nr 119, obręb Posłusze, na działce nr 1/5, 10, obręb Gierczyn, gmina Bartoszyce;
 - budowa elektrowni fotowoltaicznej zlokalizowanej na części działek o nr ew. 6 obręb Ciemna Wola, 84/4, 83/5 obręb Gromki-Króle, 5/19, 7/61, 8 obręb Kosy, 43 obręb Węgoryty, gmina Bartoszyce;
 - budowa elektrowni fotowoltaicznej zlokalizowanej na części działek o nr ew. 52, 90, 92 obręb Węgoryty, gmina Bartoszyce;
 - budowa elektrowni fotowoltaicznej zlokalizowanej w miejscowości Różyna, dz. nr 361/1, 361/2, 361/17;

- budowa farmy fotowoltaicznej Górowo Hławeckie wraz z infrastrukturą techniczną oraz stacją GPO na działkach nr 1/4, 283/2 obręb Wągniki, 345/3, 346 obręb Bukowiec, gmina Górowo Hławeckie;
 - budowa farmy fotowoltaicznej zlokalizowanej na części działki nr 400/4, obręb Kandyty, gmina Górowo Hławeckie;
 - budowa farmy fotowoltaicznej z magazynami energii i infrastrukturą techniczną na działkach nr 46/1, 39/1, 40/2, 40/5, obręb Bukowiec, gmina Górowo Hławeckie;
 - budowa farmy fotowoltaicznej z magazynami energii i infrastrukturą techniczną na działkach nr 187/1, 189/8, 190, 191/1, 191/2, 191/4, obręb Bukowiec, gmina Górowo Hławeckie;
 - budowa farmy fotowoltaicznej zlokalizowanej na części działki nr 56/4, 60/1, 61/1, 80/1, 85/1 obręb Wiatrowiec, gmina Sępolec;
 - budowa parku fotowoltaicznego „Bartoszyce 3” o łącznej mocy do 15MW na działce nr 286/3, 366/3, obręb Krawczyki, gmina Bartoszyce;
 - budowa farmy fotowoltaicznej Bisztynek Północ z infrastrukturą techniczną i magazynami energii na dz. Nr 60 obr. Bisztynek Kolonia w gminie Bisztynek, powiat bartoszycki;
 - budowa farmy fotowoltaicznej fotowoltaiczna Bisztynek Południe ze stacją GPO oraz infrastrukturą techniczną i magazynami energii na dz. nr 2/9 obr. Kokoszewo w gminie Bisztynek, powiat bartoszycki;
 - budowa Parku Fotowoltaicznego Bisztynek 1 o łącznej mocy do 33 MW włącznie (w tym także etapowo) wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, położonego na działkach ewidencyjnych nr 8/11 i 7/10 obr. Kokoszewo, gmina Bisztynek;
 - budowa Parku Fotowoltaicznego Bisztynek 2 o łącznej mocy do 26 MW włącznie (w tym także etapowo) wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, położonego na działkach ewidencyjnych nr 122 i 158/4 obr. Wozławki, gmina Bisztynek;
 - budowa farmy fotowoltaicznej z magazynami energii o mocy do 20MW na działkach ew. nr 43, 44/2, 7/1, 7/2, 8/1, 8/2, 6, 40, 45/2, 46/6 obręb Zięby, gmina Górowo Hławeckie;
 - budowa farmy fotowoltaicznej ze stacją GPO oraz infrastrukturą techniczną i możliwymi magazynami energii na działce nr 13/18, 2/15, 9/13 obręb Gaj, gmina Sępolec.
3. Inwestycje, dla których wydano opinie sanitarne w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach:
- przetwarzanie odpadów gruzu na działce nr 79 obręb Bisztynek-Kolonia;
 - budowa instalacji fotowoltaicznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą o mocy do 30 MW, na działkach nr 80, 77, 73/8, 73/5, 73/3, 73/2, 72/1, 72/2, 36/2, 36/1 oraz 3118, 73/1, 126, 125/1 w obrębie Smolanka, gmina Sępolec;
 - punkt zbierania i przetwarzania innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych na działce nr 201, obręb Minty, gmina Bartoszyce (opinia z zastrzeżeniem);
 - budowa farmy fotowoltaicznej „Różyna” zlokalizowanej na działce nr 217/4 obręb Różyna, gmina Sępolec;
 - budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 150 MW, zlokalizowanej w miejscowościach Boryty i Sępopolski Dwór, gmina Sępolec wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą;

- budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 180 MW oraz magazynów energii o mocy do 180 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą „Bartoszyce 1”, na działce nr 540, obręb Sokolica, gmina Bartoszyce;
- budowa farmy fotowoltaicznej „Bartoszyce Solar Park” o mocy przyłączeniowej do 38 MW zlokalizowanej na działkach nr: 167/6, 168/20, 168/21, 170, 204/2, 510, 511, 512, 514/2, 515, 517, 518, 519, 414/2, 513, 393/1, obręb Dąbrowa, gmina Bartoszyce.

5.4 Uzgadnianie dokumentacji projektowej

W ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego uzgodniono 21 dokumentacji projektowych:

- projekt technologiczny zmiany sposobu użytkowania lokalu świetlicy na lokal rozlewni miodu w budynku mieszkalno-użytkowym w miejscowości Dęby 4, gmina Górowo Iławeckie, dz. nr 36;
- projekt salonu fryzjerskiego i barberskiego przy ul. Kętrzyńskiej 23/1A w Bartoszcach;
- projekt techniczny instalacji wentylacji mechanicznej sali głównej i sali szkoleń w budynku usługowym w miejscowości Krawczyki 2, gmina Bartoszyce (2 opinie);
- projekt technologiczny salonu barberskiego przy ul. Okrężnej 17/3 w Górowie Iławeckim;
- projekt budowlany zmiany sposobu użytkowania poddasza nieużytkowego w istniejącym budynku pensjonatu agroturystycznego na salę zabaw dla dzieci w miejscowości Łędlawki, gmina Bisztynek;
- projekt technologiczny przebudowy oraz zmiany sposobu użytkowania lokalu mieszkalnego nr 1 na gabinet stomatologiczny w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Poniatowskiego 9/1 w Bartoszcach;
- projekt budowlany rozbudowy, przebudowy i nadbudowy istniejącego budynku handlowo-usługowego w Bartoszcach przy ulicy Gen. Bema 21 (dz. nr 102/21 obręb 3 miasta Bartoszyce);
- projekt budowlany zmiany sposobu użytkowania lokalu usługowego (biurowego) na lokal handlowy – sklep spożywczy w budynku usługowo-mieszkalnym przy ul. 11 Listopada 5B w Bartoszcach;
- projekt budowlany zmiany sposobu użytkowania części budynku jednorodzinnego na gabinet kosmetyczny przy ul. Nowej 8 w Górowie Iławeckim;
- projekt budowlany przedsięwzięcia pn. „Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego Wspomaganej Społeczności Mieszkaniowej oraz rozbiórka budynków mieszkalnych przy ulicy Kętrzyńskiej w Bartoszcach, dz. Nr 87/17 obręb nr 4 miasta Bartoszyce”;
- projekt technologiczny salonu kosmetycznego w budynku przy ul. Pileckiego 5 w Bartoszcach;
- projekt technologiczny przedsięwzięcia dotyczącego zmiany sposobu użytkowania części poddasza nieużytkowego na strzelnicę pneumatyczną typu zamkniętego w budynku Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 im. Kresowiaków w Bartoszcach, ul. Limanowskiego 15, dz. Nr 35/25, obręb 0005 miasta Bartoszyce;
- projekt budowlany przedsięwzięcia pn. „Remont Stacji Uzdatniania Wody w miejscowości Galiny, gmina Bartoszyce – Etap I” (2 opinie);

- projekt technologiczny dostosowania istniejącego lokalu użytkowego na potrzeby lokalu gastronomicznego przy Placu Konstytucji 3 Maja 25 w Bartoszycach (2 opinie);
- projekt budowlany rozbudowy wraz ze zmianą sposobu użytkowania budynku magazynowego na halę produkcyjną oraz części magazynowej budynku magazynowo – produkcyjnego na produkcyjną przy ul. Kętrzyńskiej 57 w Bartoszycach, dz.nr 107/7, 397/4 obręb nr 8 miasto Bartoszyce;
- projekt technologiczny salonu kosmetycznego przy ul. Kętrzyńskiej 23/27 w Bartoszycach;
- projekt budowlany przedsięwzięcia pn. „Remont Stacji Uzdatniania Wody w miejscowości Bezledy, gmina Bartoszyce – Etap I i II”.
- dokumentacja techniczna dotycząca lokalu apteki „Zdrowie” zlokalizowanego przy ulicy Wyszyńskiego 11 w Bartoszycach.

5.5 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

W ramach Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w 2023 roku uzgodniono 2 dokumentacje dotyczące zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko i 5 projektów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Uzgodniono następujące dokumentacje:

- zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bartoszyce;
- zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu gminy Górowo Iławeckie w obrębie Pieszkowo, z przeznaczeniem terenu na cmentarz;
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu gminy Górowo Iławeckie obejmującego część miejscowości Sołtysowizna;
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Mołdytach w obrębie Sątopy;
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Bartoszyce (ul. Gdańska i ul. Pileckiego);
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu fragmentów miasta i gminy Bisztynek;
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Bartoszyce (5 fragmentów).

5.6 Projekty decyzji o warunkach zabudowy

W 2023 r. uzgodniono, w formie postanowienia 23 projekty decyzji o warunkach zabudowy i lokalizacji inwestycji celu publicznego:

- budowa i zagospodarowanie terenu publicznej strzelnicy sportowej na części nieleśnej działki nr 98/2, położonej w obrębie Dąbrowa, gmina Bisztynek;
- budowa dwóch hal magazynowych, dwóch silosów płaskodennych, dwóch silosów lejowych, suszarni, oczyszczalni z zadaszeniem, hali kosza przyjęciowego, pomieszczenia sterowni, dwóch fundamentów wentylatora, fundamentów dołów technologicznych, podziemnych zbiorników gazu płynnego, stalowych konstrukcji wsporczych urządzeń transportujących oraz instalacji niezbędnej infrastruktury technicznej i technologicznej w ramach zabudowy zagrodowej na części działki nr 109, obręb Bajdyty, gmina Bartoszyce;
- budowa hali magazynowej w ramach zabudowy zagrodowej i prowadzonego gospodarstwa rolnego na działce nr 164/1 położonej w obrębie Paluzy, gmina Bisztynek;
- budowa hali magazynowej w ramach istniejącej zabudowy zagrodowej na działce nr 16/1, położonej w obrębie Bisztynek-Kolonia, gmina Bisztynek;
- budowa budynku inwentarskiego – obory wraz z płytą obornikową i zbiornikiem na odcieki w ramach istniejącej zabudowy zagrodowej na części działki nr 109 położonej w obrębie Unikowo, gmina Bisztynek;
- adaptacja i zmiana sposobu użytkowania poddasza nieużytkowego w istniejącym budynku gospodarczym na salę zabaw dla dzieci w ramach prowadzonej agroturystyki w istniejącej zabudowie zagrodowej na działce nr 178/8 w obrębie Łędlawki, gmina Bisztynek;
- budowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego wolnostojącego w ramach istniejącej zabudowy zagrodowej i prowadzonego gospodarstwa rolnego na części działki nr 114/1, położonej w obrębie Troszkowo, gmina Bisztynek;
- budowa budynku magazynowego w ramach istniejącej zabudowy zagrodowej na działce nr 16/1 i części działki nr 16/4 położonych w obrębie Bisztynek-Kolonia, gmina Bisztynek;
- budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 8,0MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działkach nr 488/1 i nr 488/4 oraz części działki nr 488/3, położonych w obrębie Grzęda, gmina Bisztynek;
- termomodernizacja, rozbudowa i przebudowa budynku szkoły podstawowej wraz ze zmianą sposobu użytkowania pomieszczeń w poziomie parteru na centrum opiekuńczo-mieszkalne oraz pomieszczeń w poziomie pierwszego piętra na mieszkania komunalne na działce nr 498/12 w obrębie Grzęda, gmina Bisztynek;
- budowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego wolnostojącego w ramach istniejącej zabudowy zagrodowej i prowadzonego gospodarstwa rolnego na działce nr 195 w obrębie Prosimy, gmina Bisztynek;
- budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 1,0MW, na terenie części działki nr 17/14, obręb Dwórzno, gmina Górowo Iławeckie;
- budowa wiaty dla bydła mięsnego w zabudowie zagrodowej, na terenie części działki nr 85, obręb geodezyjny Gałajny, gmina Górowo Iławeckie;
- budowa sześciu budynków mieszkalnych jednorodzinnych wraz z podziałem działki, na terenie części działki nr 2/2, obręb geodezyjny Lipniki, gmina Górowo Iławeckie;

- budowa dwóch budynków mieszkalnych jednorodzinnych, na terenie działki nr 325/2, obręb geodezyjny Bukowiec, gmina Górowo Iławeckie;
- budowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego, na terenie działki nr 54/2, obręb geodezyjny Wokiele, gmina Górowo Iławeckie;
- budowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego, budynku gospodarczego oraz budynku garażowego w ramach zabudowy zagrodowej, na terenie działki nr 86, obręb geodezyjny Księżno, gmina Bisztynek;
- rozbudowa i przebudowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego wolnostojącego wraz ze zmianą sposobu użytkowania poddasza nieużytkowego na cele mieszkalne na działkach nr 50/9 i 50/11 w obrębie Wozławki, gmina Bisztynek;
- budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 2MW, na terenie działki nr 67/2, obręb geodezyjny Pieszkowo, gmina Górowo Iławeckie;
- budowa elektrowni fotowoltaicznej o mocy do 2MW wraz z niezbędną infrastrukturą, na terenie części działki nr 188/7, obręb geodezyjny Sołtysowizna, gmina Górowo Iławeckie;
- budowa punktu czerpania wody do celów przeciwpożarowych, na terenie części działek nr 29/3, 3030/2, 3029/2, obręb geodezyjny Leśnictwo Orsy, gmina Górowo Iławeckie;
- budowa drogi dojazdowej o nawierzchni szutrowej, na terenie części działki nr 1/10, obręb geodezyjny Paustry, gmina Górowo Iławeckie;
- budowa sześciu budynków mieszkalnych jednorodzinnych i sześciu budynków garażowych oraz drogi wewnętrznej na działkach 15/1 i 15/2 w obrębie Księżno, gmina Bisztynek.

6. Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży

W 2023 roku działalność Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bartoszycach w zakresie nadzoru nad placówkami nauczania i wychowania oraz wypoczynku i rekreacji koncentrowała się na dążeniu do zapewnienia odpowiedniego stanu higieniczno-sanitarnego pracy i wypoczynku dzieci i młodzieży. Na terenie powiatu bartoszyckiego w 2023 r. nadzorem objęto 49 placówek opieki, wychowania i nauki w tym: 1 żłobek, 8 przedszkoli, 2 inne formy wychowania przedszkolnego, 19 szkół podstawowych, 1 liceum ogólnokształcące, 7 zespołów szkół, 1 szkołę wyższą, 1 szkołę muzyczną, 1 placówkę kształcenia ustawicznego, 1 specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, 3 placówki opiekuńczo-wychowawcze, 4 placówki wychowania pozaszkolnego oraz 8 turnusów wypoczynku i rekreacji.

6.1 Działalność nadzorowa

W placówkach nauczania i wychowania oraz miejscach wypoczynku dzieci i młodzieży przeprowadzono 60 kontroli sanitarnych. W nadzorowanych obiektach kontrolowano przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w stosunku do pomieszczeń, sprzętu używanego, higieny procesów nauczania, utrzymania należytego stanu higienicznego nieruchomości, oceny dostosowania mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii, a także przestrzegania przepisów o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Przeprowadzone kontrole sanitarne miały na celu zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu wychowanków/uczniów oraz ocenę przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne.

Na nadzorowanym terenie wszystkie skontrolowane placówki szkolne i przedszkolne posiadały teren ogrodzony oraz zabezpieczenia przed bezpośrednim wyjściem na jezdnię. Place zabaw i boiska wyposażone były w sprzęt atestowany, odpowiednio zabezpieczony. W placówkach zapewniono zimną i ciepłą wodę oraz dostęp do odpowiedniej ilości urządzeń sanitarnych. Każda placówka zapewniła odpowiednie warunki do przechowywania odzieży wierzchniej, miejsca do przechowywania podręczników i przyborów szkolnych ucznia oraz pomieszczenia do zajęć świetlicowych.

Podczas kontroli uchybienia higieniczno-sanitarne stwierdzono w 2 placówkach oświatowych. Wydano 2 decyzje administracyjne dotyczące zapewnienia właściwego stanu sanitarno-technicznego nawierzchni placu przed budynkiem szkoły oraz zapewnienia właściwego stanu sanitarno-technicznego nawierzchni boiska sportowego w szkole.

Poprawę stanu sanitarno-higienicznego uzyskano w 1 placówce oświatowej poprzez doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-technicznego nawierzchni placu przed budynkiem szkolnym.

Stan placówek oświatowo-wychowawczych na terenie powiatu bartoszyckiego należy ocenić jako dobry.

6.2 Higiena procesu nauczania

Obok prowadzonego nadzoru sanitarnego nad obiektami prowadzono działania w zakresie oceny warunków higieniczno-zdrowotnych procesu nauczania, w tym analizę tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych oraz ocenę dostosowania mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii.

Higieniczną ocenę rozkładów zajęć lekcyjnych dokonano w 15 szkołach. Poddane ocenie plany lekcji konstruowane były z uwzględnieniem zasady równomierności rozłożenia zajęć lekcyjnych w ciągu tygodnia oraz czasu rozpoczynania zajęć. Wszystkie placówki zapewniły uczniom spędzanie przerw na świeżym powietrzu.

Realizując zadania z zakresu zdrowia publicznego, w 3 placówkach przeprowadzono ocenę dostosowania mebli szkolnych do wymagań ergonomii zgodnie z obowiązującą normą oraz ocenę wyposażenia placówek w certyfikowane urządzenia. Celem przeprowadzonej oceny była eliminacja nieprawidłowości oraz propagowanie zasad prawidłowego doboru mebli do wzrostu dzieci i młodzieży. Zestawy mebli edukacyjnych i ich dostosowanie do ergonomii oceniono w Szkole Podstawowej w Dietrzychowcu, w Integracyjnym Przedszkolu Publicznym nr 4 w Bartoszycach oraz w Niepublicznym Przedszkolu Stokrotka w Bartoszycach. Analizie poddano 270 stanowisk pracy uczniów. W skontrolowanych placówkach wszystkie krzesła i stoły dostosowane były odpowiednio do wzrostu uczniów. Ponadto z roku na rok obserwuje się systematyczną poprawę jakości mebli. Największy odsetek mebli certyfikowanych posiadają przedszkola i szkoły podstawowe.

W 2023 r. PPIS w Bartoszycach przeprowadził 2 kontrole sanitarne w zakresie obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych tj. w 1 szkole podstawowej miejskiej (Szkoła Podstawowa nr 3 w Bartoszycach) oraz w 1 szkole podstawowej wiejskiej (Szkoła Podstawowa w Kandytach). Badaniem objęto 27 oddziałów klasowych (510 uczniów). Wyniki przeprowadzonych badań

wykazały, że u 192 uczniów waga tornistra szkolnego wynosiła do 10% masy ciała ucznia, u 220 uczniów 10-15% masy ciała ucznia, a u 98 uczniów powyżej 15% masy ciała ucznia. Protokoły z przeprowadzonych badań wraz z otrzymanymi wynikami badań przekazano do organów prowadzących placówki.

6.3 Zaplecze sanitarne placówek dla dzieci i młodzieży oraz warunki do utrzymania higieny osobistej

Zaplecze sanitarne to toalety i łazienki, które służą przede wszystkim utrzymaniu higieny osobistej dzieci i młodzieży w czasie pobytu w placówkach oświatowych, a także wypoczynku i rekreacji. Zapewnienie prawidłowych warunków higieniczno-sanitarnych zaplecza sanitarnego i jego wyposażenia jest jednym z elementów profilaktyki. Bieżąca czystość, dobry stan techniczny powierzchni, instalacji, wentylacji, wyposażenie w odpowiednią liczbę urządzeń sanitarnych w odniesieniu do liczby osób korzystających oraz zapewnienie środków higieny osobistej składają się na podstawowe standardy higieniczne.

W 2023 roku w skontrolowanych placówkach nie stwierdzono uchybień, we wszystkich szkołach i przedszkolach zapewniono bieżącą ciepłą i zimną wodę, środki higieny osobistej oraz właściwy stan techniczny pomieszczeń i urządzeń.

6.4 Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pobytu dzieci i młodzieży w szkołach, kontrolami objęto również warunki prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Oceniono m. in. posiadanie przez placówkę infrastruktury sportowej oraz stan sanitarno-techniczny zaplecza sportowego.

Pełną infrastrukturę sportową, tj. szkolny zespół sportowy, w skład którego wchodzi sala gimnastyczna, sala rekreacyjna oraz pomieszczenia pomocnicze szatnia, natryski wraz z boiskiem zapewnia 7 szkół (Szkoła Podstawowa Nr 7 w Bartoszcach, Szkoła Podstawowa w Bisztynku, Szkoła Podstawowa w Sątopach, Szkoła Podstawowa Nr 1 w Bartoszcach, Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 1 w Bartoszcach, Szkoła Podstawowa w Górowie Haweckim, Zespół Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania w Górowie Haweckim). Ponadto 4 placówki posiadają wyłącznie boisko (Szkoła Podstawowa w Wiatrowcu, Szkoła Podstawowa w Ponikach, Szkoła Podstawowa w Dietrzychowie, Szkoła Filialna w Pieszkowie). Niezależnie od posiadanej infrastruktury sportowej, zajęcia wychowania fizycznego na korytarzach odbywają się w 5 szkołach (Szkoła Podstawowa Nr 3 w Bartoszcach, Szkoła Podstawowa w Wiatrowcu, Szkoła Podstawowa w Ponikach, Szkoła Podstawowa w Dietrzychowie, Szkoła Filialna w Pieszkowie). W 3 szkołach, tj. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Sępopolu, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Bezedach oraz Szkoła Podstawowa w Górowie Haweckim infrastruktura do prowadzenia zajęć jest niewystarczająca, zajęcia organizowane są poza placówką tj. w halach sportowych czy stadionach należących do innych placówek.

6.5 Nadzór nad sezonowymi ośrodkami wypoczynku dzieci i młodzieży

W 2023 r. na terenie powiatu bartoszyckiego funkcjonowało 8 turnusów zorganizowanego wypoczynku dla dzieci i młodzieży, które były zarejestrowane w internetowej bazie wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej. Na turnusach wypoczywało 199 uczestników. We wszystkich placówkach przeprowadzono kontrole sanitarne. Na jednym turnusie stwierdzono

nieprawidłowości w zakresie braku wymaganej dokumentacji oraz niewłaściwego przechowywania środków spożywczych, w związku z czym wszczęto postępowanie administracyjne. W pozostałych skontrolowanych ośrodkach organizatorzy turnusów zapewнили wypoczywającym odpowiednie warunki sanitarno-higieniczne.

6.6 Podsumowanie

- 1) Dwie placówki wymagają poprawy warunków sanitarno-technicznych tj. Szkoła Podstawowa nr 3 w Bartoszycach (zapewnienie właściwej nawierzchni boiska sportowego) oraz Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Bartoszycach (zapewnienie właściwego stanu sanitarno-technicznego ogrodzenia terenu szkoły).
- 2) W placówkach nieposiadających warunków do aktywnego uczestniczenia uczniów w zajęciach sportowych na lekcjach wychowania fizycznego, koniecznym jest zapewnienie odpowiedniej infrastruktury.
- 3) W trosce o zdrowie uczniów, należy wyeliminować uciążliwości w środowisku pracy ucznia m.in. poprzez zapewnienie właściwego natężenia oświetlenia sztucznego na wszystkich stanowiskach pracy ucznia, w tym przy tablicy. Mając na uwadze, że w grudniu 2023 r. została opublikowana Polska Norma PN-EN 12464-1 Światło i oświetlenie - Oświetlenie miejsc pracy - Część 1: Miejsca pracy we wnętrzach, która zastąpiła normę PN-EN 12464-1:2012, wartość natężenia w polu zadania wzrokowego powinna wynosić, m.in.: w żłobkach i przedszkolach 300 lx, w salach lekcyjnych 500 lx, na tablicach – 500 lx, w halach sportowych, salach gimnastycznych i na basenach 300 lx.

7. Sekcja Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej

Oddział Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez wykonywanie działań profilaktycznych, których celem jest podniesienie poziomu wiedzy i wykształcenie odpowiednich postaw i zachowań prozdrowotnych. W ramach działalności oświatowo-zdrowotnej inicjowano, koordynowano, realizowano oraz nadzorowano programy i akcje o tematyce zdrowotnej.

W 2023 roku, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Bartoszycach uczestniczyła w realizacji interwencji programów profilaktycznych ogólnopolskich i wojewódzkich. Działania profilaktyczne skierowane były do rodziców i opiekunów dzieci, dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów szkół podstawowych, szkół ponadpodstawowych, nauczycieli wychowawców oraz pedagogów szkolnych, pracowników ochrony zdrowia, a także przedstawicieli samorządów lokalnych i instytucji publicznych.

W ramach realizacji programów zorganizowano:

- 115 zajęć edukacyjnych,
- 3 pogadanki,
- 7 stoisk profilaktyczno-edukacyjnych,
- 2 imprezy prozdrowotne,
- 5 szkoleń dla szkolnych koordynatorów programu „Trzymaj formę!” oraz seniorów - uczestników Dziennego Domu „Senior+” znajdującego się przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bartoszycach,
- 10 instruktaży prawidłowej techniki mycia rąk,

- 115 dystrybucji materiałów edukacyjnych.

Do działań programowych inicjowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną włączyły się 33 placówki oświatowe.

W 2023 roku przeprowadzono 175 działań o charakterze profilaktycznym (interwencje programowe) wśród 3800 uczestników oraz 470 działań (interwencje nieprogramowe) wśród 31 500 uczestników.

7.1 Realizacja ogólnopolskich interwencji programowych na terenie powiatu

Na terenie powiatu realizowano 12 ogólnopolskich interwencji programowych. Działania prowadzone były w przedszkolach, szkołach podstawowych oraz szkołach ponadpodstawowych. W realizacji tych działań współpracowano z koordynatorami szkolnymi i przedszkolnymi poszczególnych programów edukacyjnych, pedagogami oraz wychowawcami klas, przedstawicielami lokalnych władz oraz mediów.

Na szczególne wyróżnienie zasługuje realizacja Światowego Dnia AIDS, przy okazji prowadzonej akcji podsumowującej tydzień profilaktyki, w Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 2 im. Elizy Orzeszkowej w Bartoszykach. Pracownik PZiOZ odpowiadając na zaproszenie dyrekcji oraz szkolnej pani pedagog, poprowadził prelekcję dla uczniów klas ponadpodstawowych, podczas, której promował I i II edycję kampanii społecznej – Krajowego Centrum ds. AIDS, pt. „Jedyny taki test” oraz „Jedyny taki test, którego prawdopodobnie nie zleciłeś”. Na terenie szkoły wystawiono stoisko profilaktyczno-informacyjne z materiałami edukacyjnymi nt. wirusa HIV i zespołu nabytego upośledzenia odporności AIDS, jak również punktów diagnostyczno-konsultacyjnych (PKD), w celu popularyzacji wczesnej diagnostyki zakażeń w kierunku HIV. Dodatkowo w ramach Światowego Dnia Rzucania Palenia, palący tytoń uczniowie mogli dokonać pomiaru zawartości tlenku węgla w wydychanym powietrzu, przy pomocy urządzenia tzw. smokerlyzera.

W ramach interwencji programowych, na terenie powiatu bartoszyckiego, realizowano:

- ✓ Program Promujący Racjonalne Odżywianie i Aktywność Fizyczną „Trzymaj formę!”;
- ✓ Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w tym:
 - a) Światowy Dzień Bez Tytoniu,
 - b) Światowy Dzień Rzucania Palenia;
- ✓ Program Edukacyjny „Skąd się biorą produkty ekologiczne”;
- ✓ Przedszkolny Program Profilaktyki Tytoniowej „Czyste powietrze, wokół nas”;
- ✓ Szkolny Program Profilaktyki Tytoniowej „Bieg po zdrowie”;
- ✓ Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS;
- ✓ Program Profilaktyki Raka Szyjki Macicy „Wybierz życie – pierwszy krok”;
- ✓ Program Edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?”
- ✓ Program Profilaktyczny „Podstępne WZW”;
- ✓ Program Edukacyjny „Znamie! Znam je?”

7.2 Realizacja interwencji nieprogramowych na terenie powiatu

Działania nieprogramowe promocji zdrowia w 2023 r. skupiły się w dużej mierze na profilaktyce chorób odkleszczowych, w tym promowaniu kampanii edukacyjnej pt. „Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy”, propagowaniu zasad higienicznego i zdrowego stylu życia, jak również

z zakresu edukacji żywieniowej ze szczególnym naciskiem na problematyczne spożywanie napojów energetycznych.

Do działań zaliczyć można zajęcia edukacyjne w ramach profilaktyki chorób odkleszczowych, skierowane do głównej kadry Hufca ZHP w Bartoszycach i opiekunów letniego obozu Mazury Camp 2023, wykład dla seniorów i uczestników dziennego domu „Senior+” znajdującego się przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bartoszycach oraz szkolenie dla personelu realizującego szczepienia ochronne z powiatu bartoszyckiego, zorganizowane we współpracy z pracownikiem sekcji szczepień ochronnych.

Kolejnym bardzo ważnym działaniem promocji zdrowia w 2023 r. była debata społeczna *pt. „Współczesne zagrożenia młodzieży: narkotyki i inne środki psychoaktywne”*, zorganizowana w Bartoszyckim Domu Kultury, we współpracy z Komedą Powiatową Policji w Bartoszycach oraz przy wsparciu merytorycznym Kierownika Oddziału Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej – Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olsztynie, Pana Radosława Gruss. Debata skierowana była do lokalnego społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów szkół ponadpodstawowych, a jej głównymi celami była diagnoza potrzeb i oczekiwań mieszkańców powiatu bartoszyckiego, w zakresie poprawy bezpieczeństwa, jak również szerzenie wiedzy z zakresu profilaktyki uzależnień od środków psychoaktywnych/dopalaczy oraz nałogowego spożywania napojów energetycznych.

Pracownik PZiOZ – Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bartoszycach, w roku 2023 przeprowadził łącznie **54 zajęcia edukacyjne**, dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, podczas których przestrzegał dzieci i młodzież, przed zgubnym nałogiem palenia tytoniu oraz sięganiem po niebezpieczne i groźne dla młodego organizmu substancje psychoaktywne/dopalacze jak również napoje energetyczne.

Na terenie powiatu realizowano łącznie 28 interwencji nieprogramowych w tym działania z:

- ✓ profilaktyki grypy;
- ✓ higieny osobistej jak również higieny mycia rąk;
- ✓ zakażeń przenoszonych drogą płciową;
- ✓ profilaktyki wszawicy;
- ✓ profilaktyki chorób odkleszczowych;
- ✓ profilaktyki chorób nowotworowych,
- ✓ profilaktyki zakażeń HCV i HBV;
- ✓ profilaktyki zatruc grzybami;
- ✓ profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych/dopalaczy;
- ✓ profilaktyki uzależnień od internetu i urządzeń elektronicznych.

Realizowano także działania w ramach:

- ✓ zdrowego i aktywnego stylu życia;
- ✓ edukacji żywieniowej wraz z realizacją Kampanii EFSA „Wybieraj Bezpieczną Żywność”;
- ✓ Kampanii edukacyjno-informacyjnej nt. Radonu;
- ✓ akcji „Bezpieczne ferie zimowe”;
- ✓ akcji „Zdrowe wakacje”;
- ✓ akcji „Moje dziecko idzie do szkoły”;
- ✓ Światowego Dnia Zdrowia;
- ✓ Światowego Dnia Mycia Rąk;

- ✓ Światowego Dnia Cukrzycy;
- ✓ Światowego Dnia Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy;
- ✓ Światowego Dnia Jamy Ustnej;
- ✓ Światowego Dnia FAS;
- ✓ Europejskiego Dnia Praw Pacjenta;
- ✓ Światowego Dnia Otyłości;
- ✓ Europejskiego Tygodnia Szczepień;
- ✓ Tygodnia Wiedzy o Antybiotykach.

W realizacji tych działań współpracowano z przedstawicielami lokalnych władz, lokalnych mediów oraz dyrekcją szkół i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

7.3 Współpraca na poziomie powiatowym w zakresie działalności promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej

Ważną częścią działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bartoszycach jest współpraca z władzami samorządowymi, instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi i lokalnymi mediami. Szczególne znaczenie mają działania podejmowane na terenie powiatu, ponieważ wynikają z potrzeb społeczeństwa lokalnego, inicjowane przez instytucje i władze lokalne integrują społeczeństwo odpowiadając na ich zapotrzebowanie informacyjne i umożliwiając dostęp do badań profilaktycznych czy do udziału w akcjach prozdrowotnych.

1) Władze samorządowe:

Zamieszczanie informacji z bieżącej działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej na stronie internetowej powiatu bartoszyckiego, miasta Bartoszyce, gminy Bartoszyce, miasta Górowo Iławeckie, gminy Górowo Iławeckie, miasta i gminy Bisztynek, miasta i gminy Sępólno.

2) Lokalne media

Informacje z podejmowanych inicjatyw prozdrowotnych wynikających z diagnozy środowiska lokalnego w tym artykuły i ulotki profilaktyczne przekazywane są do redakcji gazety „Goniec Bartoszycki” w celu publikacji. Publikacje zamieszczane na łamach lokalnej gazety oraz mediów społecznościowych przyczyniają się do zwiększenia świadomości mieszkańców co ma wpływ na bezpieczeństwo zdrowotne oraz zapobieganie szerzeniu się chorób, w tym chorób zakaźnych epidemicznych.

III. Spis tabel

Tabela nr 1: Zestawienie działalności kontrolnej PSSE w Bartoszycach w latach 2022-2023.

Tabela nr 2: Liczba zachorowań, hospitalizacji oraz zgonów z powodu Covid-19 w powiecie bartoszyckim w 2021 roku.

Tabela Nr 3: Liczba zachorowań, hospitalizacji oraz zgonów z powodu Covid-19 w powiecie bartoszyckim w latach 2022 roku.

Tabela nr 4: Liczba zachorowań, hospitalizacji oraz zgonów z powodu Covid-19 w powiecie bartoszyckim w latach 2023 roku.

Tabela nr 5: Analiza porównawcza zachorowań oraz podejrzeń zachorowań na grypę w latach 2022-2023 w powiecie bartoszyckim.

Tabela nr 6: Liczba zachorowań i zapadalność na wybrane choroby zakaźne w powiecie bartoszyckim w latach 2022-2023.

Tabela nr 7: Liczba zachorowań i zapadalność na wybrane choroby zakaźne w powiecie bartoszyckim i w Polsce w latach 2022-2023.

Tabela nr 8: Analiza NOP w powiecie bartoszyckim w latach 2022-2023.

Tabela nr 9: Procentowe wykonanie obowiązkowych szczepień ochronnych w powiecie bartoszyckim w latach 2022-2023.

Tabela nr 10: Szczepienia ochronne przeciwko grypie w powiecie bartoszyckim w latach 2007-2023.

Tabela nr 5 „Analiza porównawcza zachorowań oraz podejrzeń zachorowań na grypę w latach 2022-2023 w powiecie bartoszyckim”

Wiek (ukończone lata)	Liczba zachorowań oraz podejrzeń na grypę			
	hospitalizacja	01.01- 31.12.2022 r.	hospitalizacja	01.01.- 30.06.2023 r.
0 - 4	1	608	0	274
5 - 14	0	912	0	855
15 - 64	0	1828	0	1361
65 i więcej	0	434	1	430
Razem	1	3782	1	2646

Tabela nr 6 „Liczba zachorowań i zapadalność na wybrane choroby zakaźne w powiecie bartoszyckim w latach 2022-2023”

Lp	Jednostka chorobowa	powiat bartoszycki			
		01.01.-31.12.2022 r.		01.01.-31.12.2023 r.	
		Liczba zachorowań	Zapadalność	Liczba zachorowań	Zapadalność
1	Salmoneloza- zatrucie pokarmowe	4	7,5	8	15,12
2	Salmoneloza- posocznica	0	0	1	1,89
3	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO	3	5,6	0	0,00
4	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Campylobacter</i>	0	0	1	1,89
5	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem) wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	26	48,6	33	62,36
6	Gardioza (lamblioza)	0	0	1	1,89
7	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy	71	132,8	9	17,01
8	Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem) wywołane przez norowirusy	3	5,6	6	11,34
9	Wirusowe zakażenia jelitowe inne określone	21	39,3	5	9,45
10	Wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone	1	1,9	1	1,89
11	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	30	395,8	6	85,35
12	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	36	67,3	15	28,35

Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu bartoszyckiego za rok 2023

13	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu w tym u dzieci do lat 2	15	197,9	3	42,67
14	Plonica (szkarlatyna)	6	11,2	47	88,81
15	Choroba meningokokowa - zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	0	0	2	3,78
16	Choroba meningokokowa - posocznica	0	0	1	1,89
17	Choroba meningokokowa - inna określona i nieokreślona	0	0	1	1,89
18	Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes, inwazyjna- róża	0	0	1	1,89
19	Kiła wczesna	1	1,9	2	3,78
20	Kiła- inne postacie kily i kiła nieokreślona	1	1,9	0	0,00
21	Borelioza z Lyme- ogółem	19	35,5	44	83,15
22	Styczność i narażenie na wściekliznę/ potrzeba szczepień	22	41,2	12	22,68
23	Kleszczowe zapalenie mózgu	1	1,9	0	0,00
24	Inne wirusowe zapalenie mózgu- nieokreślone	0	0	1	1,89
25	Wirusowe zapalenie opon mózgowych-inne określone i nieokreślone	1	1,9	1	1,89
26	Ospa wietrzna	179	334,8	228	430,85
27	Wirusowe zapalenie wątroby typu B- przewlekłe i BNO	1	1,9	1	1,89
28	Wirusowe zapalenie wątroby typu C- przewlekłe i BNO	5	9,4	8	15,12
29	Nowo wykryte zakażenia HIV ^{UE}	1	1,9	2	3,78
30	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	1	1,9	0	0,00
31	Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae, inwazyjna- posocznica	2	3,7	2	3,78
32	Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae, inwazyjna- inna określona i nieokreślona	0	0	1	1,89
33	Choroba wywołana przez Haemophilus influenzae, inwazyjna-posocznica	0	0	1	1,89
34	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu inne, określone	1	1,9	0	0,00
35	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu inne, nieokreślone	0	0	2	3,78
36	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	0	0	1	1,89
37	Zapalenie mózgu inne i nieokreślone	1	1,9	0	0,00
38	Grypa- ogółem(przypadki potwierdzone)	6	11,2	6	11,34
39	Grypa u dzieci w wieku 0-14 lat (przypadki potwierdzone)	3	5,6	6	11,34
40	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	3285	6144,1	428	808,78
41	Zakażenia wirusem RSV- ogółem	0	0	4	7,56
42	Zakażenia wirusem RSV- w tym u dzieci do lat 2	0	0	2	28,45
43	Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego	0	0	20	37,79

Tabela. nr 7 „Liczba zachorowań i zapadalność na wybrane choroby zakaźne w powiecie bartoszyckim i w Polsce w latach 2022-2023”

Lp	Jednostka chorobowa	powiat bartoszycki				Polska			
		01.01.-31.12.2022 r.		01.01.-31.12.2023 r.		01.01.-31.12.2022 r.		01.01.-31.12.2023 r.	
		liczba zachorowań	zapadalność	liczba zachorowań	zapadalność	liczba zachorowań	zapadalność	liczba zachorowań	zapadalność
1	Salmonelozą- zatrucie pokarmowe	4	7,5	8	15,12	6256	16,54	9835	26,09
2	Salmonelozą- posocznica	0	0	1	1,89	194	0,51	316	0,84
3	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO	3	5,6	0	0,00	211	0,56	333	0,88
4	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Campylobacter</i>	0	0	1	1,89	528	1,4	857	2,27
5	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem) wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	26	48,6	33	62,36	21563	57,00	21134	56,06
6	Gardioza (lamblioza)	0	0	1	1,89	1340	3,54	1742	4,62
7	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy	71	132,8	9	17,01	34211	90,44	6123	16,24
8	Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem) wywołane przez norowirusy	3	5,6	6	11,34	5929	15,67	7475	19,83
9	Wirusowe zakażenia jelitowe inne określone	21	39,3	5	9,45	7945	21,00	4525	12,00
10	Wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone	1	1,9	1	1,89	9542	25,23	9029	23,95
11	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	30	395,8	6	85,35	18431	2798,66	9474	1561,53
12	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	36	67,3	15	28,35	45471	120,21	47553	126,14
13	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu w tym u dzieci do lat 2	15	197,9	3	42,67	10515	1596,66	10172	1676,58
14	Łącznica (szkarlatyna)	6	11,2	47	88,81	12654	33,45	44644	118,42
15	Choroba meningokokowa - zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	0	0	2	3,78	65	0,17	73	0,19
16	Choroba meningokokowa - posocznica	0	0	1	1,89	52	0,14	74	0,20
17	Choroba meningokokowa - inna określona i nieokreślona	0	0	1	1,89	11	0,03	20	0,05
18	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna- róża	0	0	1	1,89	3161	8,36	5370	14,24
19	Kiła wczesna	1	1,9	2	3,78	833	2,2	1069	2,84
20	Kiła- inne postacie kiły i kiła nieokreślona	1	1,9	0	0,00	1066	2,82	1817	4,82
21	Borelioza z Lyme- ogółem	19	35,5	44	83,15	17369	45,92	25244	66,96
22	Styczność i narażenie na wściekliznę/ potrzeba szczepień	22	41,2	12	22,68	8151	21,55	9976	26,46
23	Kleszczowe zapalenie mózgu	1	1,9	0	0,00	446	1,18	659	1,75

Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu bartoszyckiego za rok 2023

24	Inne wirusowe zapalenie mózgu- nieokreślone	0	0	1	1,89	37	0,10	56	0,16
25	Wirusowe zapalenie opon mózgowych- inne określone i nieokreślone	1	1,9	1	1,89	299	0,79	514	1,36
26	Ospa wietrzna	179	334,8	228	430,85	171708	453,93	190639	505,70
27	Wirusowe zapalenie wątroby typu B- przewlekłe i BNO	1	1,9	1	1,89	2471	6,53	3115	8,26
28	Wirusowe zapalenie wątroby typu C- przewlekłe i BNO	5	9,4	8	15,12	2503	6,62	3269	8,67
29	Nowo wykryte zakażenia HIV UE	1	1,9	2	3,78	2361	6,24	2905	7,71
30	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	1	1,9	0	0,00	922	2,44	969	2,57
31	Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae, inwazyjna- posocznica	2	3,7	2	3,78	1459	3,86	1898	5,03
32	Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae, inwazyjna- inna określona i nieokreślona	0	0	1	1,89	853	2,25	1212	3,21
33	Choroba wywołana przez Haemophilus influenzae, inwazyjna-posocznica	0	0	1	1,89	88	0,23	129	0,34
34	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu inne, określone	1	1,9	0	0,00	78	0,21	158	0,42
35	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu inne, nieokreślone	0	0	2	3,78	102	0,27	145	0,38
36	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	0	0	1	1,89	475	1,26	647	1,72
37	Zapalenie mózgu inne i nieokreślone	1	1,9	0	0,00	89	0,24	147	0,39
38	Grypa- ogółem(przypadki potwierdzone)	6	11,2	6	11,34	6976	18,44	11087	29,41
39	Grypa u dzieci w wieku 0-14 lat (przypadki potwierdzone)	3	5,6	6	11,34	4264	72,73	5675	98,78
40	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	3285	6144,1	428	808,78	2345903	6201,60	339594	900,82
41	Zakażenia wirusem RSV- ogółem	0	0	4	7,56	0	0	11995	31,82
42	Zakażenia wirusem RSV- w tym u dzieci do lat 2	0	0	2	28,45	0	0	5501	906,69
43	Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego	0	0	20	37,79	0	0	58221	153,24

Tabela nr 8 „Analiza NOP w powiecie bartoszyckim w latach 2022-2023”

	2022 r.	2023
Ilość zgłoszonych NOP w powiecie	1	4
Nazwa szczepionki, po której wystąpił NOP	MMR	2x BCG 1x Tetraxim 1x Hexacima, Synflorix
Kolejna dawka danej szczepionki	I dawka (dzieci do lat 2-óch)	Gruźlica - szczepienia w okresie noworodkowym DTPa+ IPV- I dawka przypominająca DTPa, HIB, IPV, WZW B, pneumokoki - I dawka (szczepienie pierwotne)
Kwalifikacja NOP	NOP ŁAGODNY	4 NOP - ŁAGODNY

Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu bartoszyckiego za rok 2023

Tabela nr 9 „Procentowe wykonanie obowiązkowych szczepień ochronnych w powiecie bartoszyckim w latach 2022-2023”

PODMIOTY LECZNICZE	DTP + POLIO+HIB				WZW B		PNEUMOKOKI				ROTAWIRUSY	
	1 r. życia		2 r. życia		1 r. życia		1 r. ż.		2 r. ż.		1 r. ż.	
Lata	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Średnia powiatu	53,9 %	57,1%	70,9%	65,4%	72,3%	84,0%	69,7%	72,6%	92,6%	95,6%	64,4%	68,4%
Przychodnia „Bart-Medica” w Bartoszczach	50,0	56,1	82,3	65,3	58,0	63,4	50,0	75,6	82,3	98,0	62,0	75,6
NZOZ „Zdrowie” w B-cach	Brak dzieci	Brak dzieci	Brak dzieci	100	Brak dzieci	Brak dzieci	Brak dzieci	Brak dzieci	Brak dzieci	100	Brak dzieci	Brak dzieci
Przychodnia „Rodzina” w B-cach	59,7	56,6	72,8	73,2	78,0	94,3	70,7	75,5	91,3	87,8	69,5	71,7
GZLO w Galinach- Przychodnia Lekarska w B-cach	41,9	62,5	80,0	63,6	80,6	91,7	70,9	66,7	97,8	100	70,9	75,0
GZLO w Galinach- Wiejski Ośrodek Zdrowia w Galinach	50,0	33,3	100	57,1	66,7	66,7	50,0	66,7	100	92,9	100	66,7
GZLO w Galinach- Wiejski Ośrodek Zdrowia w Łabędniku	25,0	45,4	50,0	87,5	62,5	45,4	75,0	54,5	100	100	75,0	54,5
GZLO w Galinach- Wiejski Ośrodek Zdrowia w Bezledach	87,5	60,0	90,9	71,4	87,5	100	87,5	60,0	100	100	87,5	60,0
NZOZ „Ols-Med” w Wojciechach	51,6	56,2	55,9	50,0	77,4	90,6	80,6	71,8	100	100	48,3	56,2
Przychodnia „Medyk” w Górowie Haw.	67,9	80,0	60,0	62,0	57,1	90,0	71,4	90,0	96,7	100	71,4	90,0
NZOZ „Nasza Przychodnia” w Sępopolu	25,0	58,3	45,0	40,0	75,0	91,7	25,0	58,3	45,0	40,0	25,0	58,3
„Medicus” w Bisztyнку	55,5	27,3	66,6	77,8	100	100	77,7	63,6	91,6	100	66,6	36,4
„Pro Familia” w Sątopy-Samulewo	Brak dzieci	Brak dzieci	Brak dzieci	Brak dzieci	Brak dzieci	Brak dzieci	Brak dzieci	Brak dzieci	Brak dzieci	Brak dzieci	Brak dzieci	Brak dzieci

Tabela nr 9 c.d „Procentowe wykonanie obowiązkowych szczepień ochronnych w powiecie bartoszyckim w latach 2022-2023”

PODMIOTY LECZNICZE	MMR				DTPa+ POLIO		dTpa		Td	
	2 r. ż. rocznik 2022		6 r. ż. – rocznik 2018		6 r. ż. - rocznik 2018		14 r. ż. – rocznik 2010		19 r. ż. – rocznik 2005	
Lata	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Średnia powiatu	98,0%	97,8%	97,0%	95,0%	96,4%	94,8%	99,2%	97,5%	97,9%	97,5%
Przychodnia „Bart-Medica” w Bartoszycach	98,0	98,0	100	96,8	98,5	95,7	98,9	93,7	95,0	98,7
NZOZ „Zdrowie” w Bartoszycach	Brak dzieci	100	93,7	89,7	96,8	96,5	100	100	97,7	97,8
Przychodnia „Rodzina” w Bartoszycach	98,8	95,1	95,2	88,9	94,6	88,9	98,2	96,1	100	95,8
GZLO w Galinach- Przychodnia Lekarska w Bartoszycach	95,9	100	93,9	97,7	93,9	97,7	100	97,4	96,7	100
GZLO w Galinach- Wiejski Ośrodek Zdrowia w Galinach	100	92,9	100	92,9	100	85,7	100	100	100	100
GZLO w Galinach- Wiejski Ośrodek Zdrowia w Łabędniku	100	100	100	100	87,5	100	100	100	100	100
GZLO w Galinach- Wiejski Ośrodek Zdrowia w Bezedach	100	100	100	92,3	100	92,3	92,3	91,7	100	100
NZOZ „Ols-Med” w Wojciechach	100	100	97,2	100	94,4	98,0	100	100	100	95,1
Przychodnia „Medyk” w Górowie Iław.	96,7	100	100	97,4	100	97,4	100	98,6	97,0	97,1
NZOZ „Nasza Przychodnia” w Sępopolu	100	100	100	100	100	100	100	100	93,5	93,1
„Medicus” w Bisztynku	91,6	100	97,0	100	97,0	100	100	100	100	100
„Pro Familia” w Sątopy-Samulewo	Brak dzieci	Brak dzieci	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabela nr 10 "Szczepienia ochronne przeciwko grypie w powiecie bartoszyckim w latach 2007-2023"

Lata	Liczba zaszczepionych	% populacji powiatu zaszczepionej p/ko grypie
2007	3052	5,1 %
2008	2676	4,5 %
2009	2866	4,5 %
2010	2668	4,3 %
2011	2458	3,9 %
2012	2056	3,4 %
2013	2141	3,5 %
2014	1518	2,5 %
2015	1410	2,3 %
2016	1594	2,7 %
2017	1709	2,9 %
2018	1924	3,3 %
2019	1995	3,4 %
2020	715	1,2 %
2021	1700	3,0 %
2022	1686	3,1 %
2023	2008	3,8 %

*Liczba ludności powiatu bartoszyckiego stan na 30.06.2023 r. - 52919